

BUDGET 2019

DEL I

ANEBY
KOMMUN

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	1
Kommunens organisation, ledning och styrning	2
Strategiskt viktiga frågor	6
Övergripande förutsättningar	7
<i>Samhällsekonomisk utveckling</i>	7
<i>Statliga beslut och åtgärder</i>	8
<i>Kommunsektorns utveckling</i>	9
<i>Demografiska förändringar och kostnadsutveckling</i>	11
<i>Stora investeringsbehov</i>	13
Förutsättningar för Aneby kommun	14
Balanserat styrkort 2019	22
Investeringsbudget	30
Driftbudget 2019 och flerårsplan 2020-2021	32
<i>Satsningar och prioriteringar</i>	38
<i>Omfördelningar</i>	41
<i>Uppdrag inom befintlig budget</i>	43
Budget 2019 per nämnd	45
<i>Kommunfullmäktige</i>	45
<i>Kommunstyrelsen</i>	45
<i>Tillsynsnämnden</i>	47
<i>Överförmyndarnämnden</i>	48
<i>Kommunrevisionen</i>	48
<i>Valnämnden</i>	49
<i>Finansförvaltningen</i>	50

Om budgeten

Aneby kommuns budget består av två delar.

Budget del 1 består av kommunövergripande förutsättningar, kommunövergripande styrkort samt driftsbudget och investeringsbudget. Dokumentet fastställs av kommunfullmäktige i juni. Eftersom det är valår 2018 kommer det att behandlas igen av nya kommunfullmäktige i november.

Budget del 2 består av avdelningarnas styrkort och detaljbudgetar, som arbetas fram utifrån del 1. Del 2 tas upp i respektive utskott och nämnd i oktober för att sedan skickas vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i ett sammanfogat dokument under november månad. Dokumentet fastställs av kommunstyrelsen och anmäls därefter till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Konjunkturen är fortfarande stark ute i Europa. Så även i Sverige. Många företag meddelar att de har svårt att få tag i utbildad personal. Konjunkturläget är naturligtvis positivt; bristen i att kunna rekrytera kompetent personal mer bekymmersam.

Vi kan nu se tecken på att högkonjunkturen har nått sin topp. Vi kommer fortfarande att ha en tillväxt, men inte på lika hög nivå som under de senaste åren. Konjunkturläget är grundförutsättningen för kommunens budgetarbete. Allt bygger på beräknade intäkter i form av skatter och statsbidrag.

När vi lämnade 2017 så hade vi en del obalanser i ekonomin som vi har med oss och måste jobba med under 2018. Detta påverkar också budget 2019. Vi har kort sagt högre kostnader än intäkter.

När vi jämför med våra grannkommuner i länet så kan vi konstatera att vi har en kostnadsutveckling på det sociala området som ser likartad ut i nästan samtliga kommuner. Det ger mig en tydlig signal om att det inte är vi isolerat i Aneby kommun som har ett systemfel, utan det här är något som många kommuner, och inte minst vår närmaste omvärld, brottas med. Detta, om något, pekar tydligt på att vi gemensamt måste hitta lösningar.

Under 2018 och även in i 2019 måste vi arbeta med att förändra våra verksamheter så att vi kommer i ekonomisk balans. Vi har som en del i det beslutat under 2018 att delta i SKL:s Innovationsguiden. Detta tror jag kan bidra till att vi kan göra förändringar i verksamheten och

fortfarande leverera tjänster av god kvalitet, även om vi gör saker på ett annorlunda sätt.

En viktig faktor är också den fortsatta digitaliseringen. Här handlar det om att vara på tå och hänga med i den utveckling som dagens samhälle kräver. Det är en utveckling som i många delar går oerhört fort.

Jag har tidigare talat om samverkan, och då konstaterar jag att det är än viktigare att hitta lösningar tillsammans. Det kan vara i Höglandsförbundet eller i samarbete med andra kommuner eller tillsammans i regionen. Här är det viktigt att än en gång påpeka att vi måste ta vara på de idéer och lösningar som andra nått framgång med, men också dela med oss av våra idéer och vårt nytänk. Vi vet alla att Anebymodellen fungerar mycket bra i olika sammanhang.

Den 9 september är det allmänna val i Sverige. Vi vet inget om hur framtiden på den politiska kartan kommer att se ut, men jag tror ändå, med den politiska erfarenhet jag har, att vi kommer likt tidigare år att ta oss an de utvecklingsfrågor vi har i Aneby kommun och med hjälp av Anebymodellen hitta lösningar på de utmaningar vi har och kunna utveckla kommunen för Ett gott liv i en hållbar kommun.

Lars-Erik Fälth (C)

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunens organisation, ledning och styrning

Kommunens politiska organisation

*) Överförmyndarnämnden är gemensam med Eksjö kommun.

Mer information om den politiska organisationen finns under beskrivningen av respektive nämnd och utskott under rubriken "Budget 2019 per nämnd" på sidan 45.

Kommunens förvaltningsorganisation

Verksamheterna inom Aneby kommun utgör tillsammans en förvaltning som leds av kommundirektören. Som framgår av bilden nedan består förvaltningen av avdelningar, som leds av respektive avdelningschef. Inom avdelningarna finns ett antal enheter.

Kommunövergripande (KÖ)

Kommundirektör: Charlotte Johansson

KÖ innehåller kommunens övergripande verksamhet, där bland annat den politiska verksamheten, allmänna val, övergripande medlemsavgifter och bidrag, överförmyndarverksamhet och näringslivsfrågor ingår.

Kommunserviceavdelningen (KSA)

Avdelningschef: Johanna Evegren

KSA ansvarar för arbetsgivarfrågor, ekonomifrågor, upphandlingsfrågor, politisk administration, e-förvaltning, kommunikation, telefoni, fritidsverksamhet, kultur, bibliotek, kostverksamhet, lokalförvaltning samt skötsel och underhåll av kommunens gator, parker och fastigheter.

Sociala avdelningen (SOA)

Avdelningschef: Mikael Fornander

SOA ansvarar för äldreomsorg, funktionshinderomsorg, arbetsmarknadsinsatser och mottagande av ensamkommande barn, individ- och familjeomsorg, integration samt hälso- och sjukvård.

Barn- och utbildningsavdelningen (BUA)

Avdelningschef: Bosse Rofors

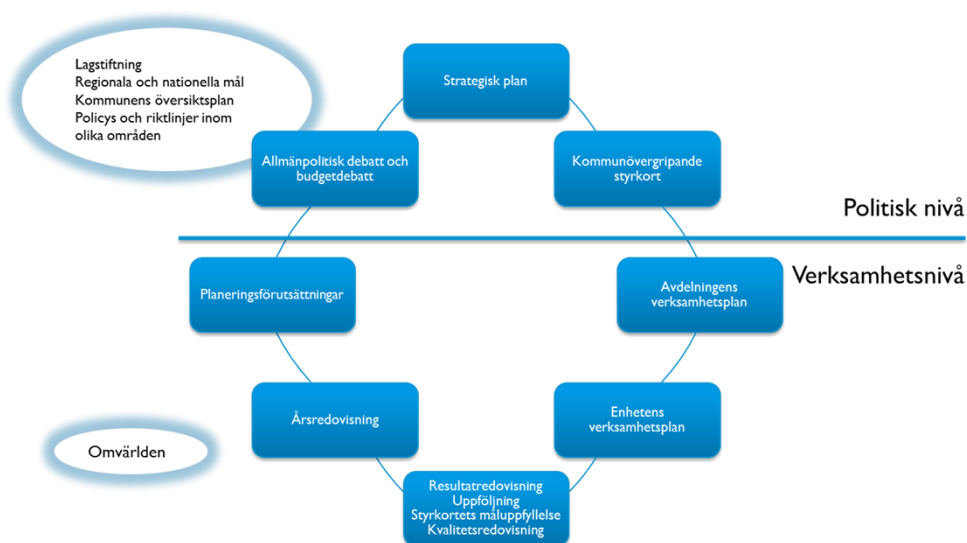
BUA ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, särskola, fritidshem, gymnasieskola, vuxenutbildning, svenska för invandrare samt kulturskola.

Samhällsbyggnadsavdelningen (SBA)

Avdelningschef: Michael Wirestam

SBA ansvarar för översiktlig planering, plan- och byggfrågor, miljö- och hälsa, livsmedelstillsyn, räddningstjänst, krisberedskap och internt skydd, energi- och klimatfrågor, natur- och kulturmiljövård samt trafiksäkerhet, infrastruktur och kollektivtrafikfrågor.

Kommunens styrmodell

Aneby kommun använder så kallat balanserat styrkort som målstyrningsmodell. Detta är en strukturerad modell för styrning och uppföljning, som utgår från en gemensam vision, gemensamma mål, strategier och styrtal, som fastställs av kommunfullmäktige.

Genom styrmodellen säkerställs hela organisationens syn på vad som skapar värde och leder i riktning mot uppfyllelse av kommunens vision.

Översiktsplan

Kommunens översiktsplan syftar till att ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Tyngdpunkten ligger därmed på användningen av mark- och vattenområden.

Planen beskriver hur befintliga miljöer kan bevaras och utvecklas i ett långsiktigt perspektiv. I översiktsplanen behandlas bland annat frågor rörande nya bostäder, förbättrade kommunikationer, miljö och natur. En översiktsplan täcker hela kommunens geografiska yta.

Strategisk plan och balanserat styrkort

Den strategiska planen är kommunens övergripande styrdokument, som fastställs av kommunfullmäktige. Dokumentet gäller under en mandatperiod och revideras inför varje ny mandatperiod.

Tidigare har den strategiska planen uppdaterats inför kommande mandatperiod. För att nya kommunfullmäktige ska ha möjlighet att påverka den nya strategiska planen, beslutade kommunfullmäktige i juni 2018 att den strategiska planen för 2015-2018 med vissa mindre ändringar även skulle gälla 2019. En ny strategisk plan för 2020-2023 kommer att arbetas fram under 2019.

Den strategiska planen innehåller den politiska viljeinriktningen för den samlade kommunala verksamheten i form av vision, övergripande mål, strategier och styrtal. De övergripande målen med tillhörande strategier och styrtal är en viktig del i kommunens budget och flerårsplan.

Kommunövergripande styrkort

Ett kommunövergripande styrkort fastställs av kommunfullmäktige för mandatperioden. Det innehåller den strategiska planens vision, övergripande mål, strategier och styrtal. De övergripande målen anges i fem perspektiv; brukare/kund, ekonomi, medarbetare, processer och samhälle.

På kommunövergripande nivå redovisas måluppfyllelsen i varje perspektiv i det kommunövergripande styrkortet genom de styrtal och målvärden som fastställs. Det kommunövergripande styrkortet gäller och är styrande för alla verksamheter i organisationen.

Avdelningarnas styrkort

Varje avdelning upprättar årligen ett styrkort för avdelningen med utgångspunkt från den strategiska planens vision och de gemensamma målen och strategierna i det kommunövergripande styrkortet.

I avdelningarnas styrkort konkretiseras de övergripande målen samt de strategier och aktiviteter som anses avgörande för att avdelningen ska uppnå kommunens övergripande mål. Där anges även målvärden samt information om hur man avser att följa upp och mäta resultatet på avdelningsnivå.

Avdelningarnas styrkort fastställs av kommunstyrelsen i samband med att avdelningarnas detaljbudgetar fastställs i Budget del 2 i november.

Enheternas styrkort

Varje enhet upprättar årligen ett styrkort för enheten med utgångspunkt från det kommunövergripande styrkortet och avdelningens styrkort. I enheternas styrkort konkretiseras avdelningens mål och de strategier och aktiviteter som anses avgörande för att enheten ska uppnå avdelningens mål och målvärden. I enheternas styrkort anges även hur man avser att följa upp och mäta resultatet på enhetsnivå. Samtliga enheters styrkort sammanställs på avdelningsnivå till ett samlat dokument.

Mätning och redovisning

Styrkortets måluppfyllelse mäts och redovisas till politiken två gånger per år; i samband med delårsrapporten och årsredovisningen. Vissa mått kan mätas med tätare frekvens för att få en bättre bild av utvecklingsförloppet.

Kommunens avdelningar redovisar också årligen statistik till SKL:s öppna jämförelser inom olika verksamheter.

Inom barn- och utbildningsavdelningen görs även en årlig kvalitetsredovisning som lämnas till Skolverket.

Genom olika undersökningar samlas synpunkter om upplevd kvalitet in från brukare, medborgare och andra intressentgrupper.

Ett strukturerat och systematiskt kvalitetsarbete säkerställer att de beslut som fattas i kommunfullmäktige efterföljs och är en kontroll på att kommunens utbud av tjänster och service motsvaras av medborgarnas behov. Ett systematiskt kvalitetsarbete ligger till grund för ständiga förbättringar och verksamhetsutveckling.

Årsredovisning

Bokslut över året som gått. Årsredovisningen innehåller en förvaltningsberättelse, det kommunövergripande styrkortets måluppfyllelse och ekonomiskt bokslut samt en verksamhetsredovisning med avdelningarnas måluppfyllelse.

Planeringsförutsättningar

Inför den årliga budgetprocessen tar förvaltningen fram viktiga planeringsförutsättningar. Detta är en samling av fakta som fungerar som grund för planeringsarbetet på avdelningarna inför kommande budgetarbete.

Planeringsförutsättningarna består exempelvis av aktuell statistisk inom olika områden, befolkningsprognoser, förändrade lokalbehov, prognos om den ekonomiska utvecklingen, resultat av brukarundersökningar, styrkortens måluppfyllelse, förändringar i omvärlden eller ny lagstiftning som påverkar kommunens åtagande.

Allmänpolitisk debatt

Året startar med en allmänpolitisk debatt där ledamöterna lyfter fram och debatterar viktiga framtidsfrågor för kommunen. Den allmänpolitiska debatten är en grund för politiska ställningstaganden i budgetberedningens arbete.

Budgetdebatt

I kommunfullmäktige hålls en budgetdebatt i samband med att fullmäktige fattar beslut om budgeten i juni. Syftet med budgetdebatten är att redovisa och debattera politiska prioriteringar, ställningstaganden och satsningar som liggande budgetförslag innehåller.

Strategiskt viktiga frågor

Ett Aneby för alla via "innanförskap"

Ett ökat socialt utanförskap är en av de största utmaningarna som Sverige står inför och därmed även Aneby kommun. Ett utanförskap kommer på sikt att anstränga den kommunala budgeten gällande minskade skatteintäkter och ökat ekonomiskt bistånd om vi tenderar till att vara inaktiva. Förebyggande åtgärder har beforskats av ekonomiprofessor Ingvar Nilsson genom studier av "innanförskap kontra utanförskap" med resultat att minskade kostnader som möjliggör och frigör ekonomi till fördel för utveckling i alla verksamheter. Genom en gedigen samverkan inom kommunens avdelningar och tillsammans med externa organisationer och civilsamhället kan ett framgångsrikt utvecklingsarbete ske i positiv riktning.

Trygghet och säkerhet

Trygghet och säkerhet är ett brett område som bland annat omfattar arbete med att förebygga och hantera kriser, olyckor och brott. En god vård och omvårdnad i kommunens omsorgsverksamhet såväl som en väl fungerande räddningstjänst är centrala delar i en trygg och säker kommun. Många gånger är detta självklarheter för gemene man. En förändrad omvärld gör också utmaningarna inom området större för Aneby kommun nu än för bara några år sedan. Såväl den faktiska som den upplevda tryggheten är viktig för att skapa en attraktiv kommun. Trygghet kan också skapas genom utbildningsinsatser där individen skapar trygghet för sig själv och andra. I detta kan i barnkonventionen vara ett verktyg.

Bostäder

Bostadsbristen hämmar inflyttning och tillväxt i kommunen. Växande bostadsköer vittnar om att problematiken har ökat under de senaste åren. Ska kommunen fortsatt kunna växa och nå det långsiktigt strategiska målet om 7 000 invånare år 2025 krävs att byggnationen av bostäder tar fart. Aneby kommun har i studier setts som en boendekommun med närhet till regioncentrum. Kommunen har stor potential genom goda kommunikationer och närhet till flera grannkommuner. Möjligheten finns att, i enlighet med kommunens vision, erbjuda ett gott liv i en hållbar kommun. Inflyttningen av barnfamiljer från Jönköpingsområdet har varit positiv under den senaste tioårsperioden. För att nå potentialen krävs fler bostäder.

Möjlighet att anställa och rusta för arbetsmarknaden

Personal- och kompetensförsörjning är och blir ett stort utvecklingsprojekt rörande såväl offentlig som privat verksamhet då efterfrågan på kompetent arbetskraft är större än tillgången. Möjlighet att anställa arbetskraft är direkt beroende av de strategiska arbeten som berör attraktiviteten som arbetsgivare men också allas delaktighet i att vara goda ambassadörer för Aneby kommun. Den framtidsforskning som beskriver morgondagens arbetskraft ställer stora krav på såväl arbetsledares som arbetskamraters förståelse för nya medarbetares behov och möjligheter. Arbetet tenderar att bli mera komplext än tidigare och fokus ligger nu mera på att lösa uppdraget i arbetsgemenskap, i samverkan och med kollegialt tänkande och lärande. Under detta processarbete skapas förutsättningar till att ytterligare utveckla Aneby.

Övergripande förutsättningar

Samhällsekonomisk utveckling

Nedanstående analys skrivs våren 2018, och grundar sig till stora delar på analyser och bedömningar som Sveriges kommuner och landsting (SKL) har tagit fram och som de redovisar i sina cirkulär och i Ekonomirapporten från oktober 2017.

SKL sammanfattar de kommande åren med:
"Den kraftiga ökningen av befolkningen i yngre och äldre åldrar är nu betydligt snabbare än den för antalet personer i yrkesverksam ålder. Därför tilltar behovet av verksamhet mer än det som beräknas kunna finansieras genom ökad sysselsättning och därmed ökade skatteintäkter. [...] Kommunernas och landstingens arbete med att förändra och utveckla verksamheten måste intensifieras och i ännu större utsträckning inriktas på effektiviseringar med hjälp av ny teknik och nya arbetsätt."
– Ekonomirapporten oktober 2017.

Efter de senaste årens snabba tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi. SKL:s bedömning är att konjunkturen stärks ytterligare under 2018. Detta beror framför allt på den inhemska efterfrågan via växande investeringar och ökad privat konsumtion som driver

tillväxten. Det medförde en BNP-tillväxt på runt 3 procent under 2017 och 2018.

Utvecklingen efter 2018 är svår att prognostisera. SKL räknar med att ekonomin återgår till ett konjunkturellt normalläge och att tillväxttalen blir betydligt lägre efter 2018. Det innebär också att sysselsättningsutvecklingen och skatteunderlagets reala tillväxt blir svagare. Det beror dels på återgången till ett konjunkturellt normalläge, dels på att ökningen av antalet personer i arbetskraften avtar.

Enligt SKL:s bedömning förväntas ökningen av skatteunderlaget bromsas upp markant under 2019 och 2020. Detta gör att kommuner och landsting inom kort kommer stå inför en mycket besvärlig obalans mellan snabbt växande demografiskt betingade behov och ett långsamt växande skatteunderlag. Normaliseringen av konjunkturläget under 2019 och 2020 innebär att BNP, sysselsättning och skatteunderlag utvecklas svagare än normalt. BNP-ökningen begränsas till 1,4 procent 2019 samtidigt som antalet arbetade timmar i den svenska ekonomin minskar något.

Tabell: Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP*	3,0	2,7	2,9	2,1	1,4	1,6
Sysselsättning, timmar anställda*	2,6	2,0	2,1	0,1	-0,4	0,1
Relativ arbetslöshet, nivå	6,9	6,7	6,2	6,3	6,5	6,6
Timlön, nationalräkenskaperna	2,2	2,7	2,9	3,1	3,4	3,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,4	2,5	2,9	3,1	3,4	3,5
Konsumentpris, KPIF-KS	1,3	1,7	1,6	1,6	2,1	2,0
Konsumentpris, KPI	1,0	1,8	1,7	2,1	2,8	2,8
Realt skatteunderlag	2,6	1,3	1,4	0,5	0,0	0,6
Befolkning 15-74 år	0,9	1,1	0,6	0,7	0,4	0,5

*Kalenderkorrigerad utveckling.

Källa: SKL:s cirkulär 18:18 (från april 2018)

Den växande arbetskraftsbristen kommer också att påverka kommunsektorn negativt i form av ökade arbetskraftskostnader. Ett stort problem är matchningsproblematiken mellan lediga tjänster och de arbetssökandes kompetens. Arbetslösheten beräknas nå en nivå på 6,6 procent under 2018.

Det ökade demografiska trycket på de

kommunala verksamheterna kommer under de kommande åren att kräva mer personal och ekonomiska resurser. De närmsta åren är ökningen störst inom skola och barnomsorg, till följd av ett stadigt ökande av barnafödande samt den stora invandringen de senaste åren. Efter 2020 kommer sedan en kraftig ökning av de äldre invånarna.

Statliga beslut och åtgärder

Staten betalar ut riktade och generella statsbidrag till kommuner och landsting.

Riktade (specialdestinerade) statsbidrag är öronmärkta för ett visst ändamål. De betalas inte ut med automatik, utan måste sökas. De medför även ökad administration för kommuner och landsting. SKL har länge drivit frågan om att kommuner och landsting bör få mer generella än riktade statsbidrag till sektorn. Riktade statsbidrag är ofta förenade med detaljerade krav som kan öka kostnader och försämra effektiviteten i verksamheterna. Under åren 2012–2018 beräknas de riktade bidragen ha ökat reellt med 60 procent till totalt 44 miljarder kronor.

Generella statsbidrag används i systemet för kommunalekonomisk utjämning till att utjämna för skillnader i intäkter eller strukturella förutsättningar mellan kommuner.

De generella statsbidragen har urholkats och minskats under åren 2012-2015. Tillskottet som kom under 2016 ses som att det återställt nivåerna men inte mer än så. Om man dessutom lägger till befolkningsförändringarna kan det även ses som en minskning av de generella statsbidragen. De beräknas uppgå till 117 miljarder 2018.

Välfärds miljarder - i regeringens budgetproposition för 2017

En betydande ökning av de generella bidragen gjordes 2017 genom de så kallade välfärds miljarderna. Dessa bestod av två delar,

som fördelades utifrån två flyktingvariabler respektive invånarantal. De uppgick till 5,6 respektive 2,1 miljarder för 2017 och kommer att vara lika stora för 2018. Den del som fördelas utifrån invånarantal ingår i det generella statsbidraget.

För 2017 beräknades fördelningen utifrån flyktingvariablerna utifrån antalet asylsökande i kommunen den 30 november 2016 samt kommunens sammanlagda flyktingmottagande mellan den 1 januari 2012 och 30 november 2016. Ej myndiga personer gavs dubbel vikt i kommunernas fördelning.

Samma ”övergripande” fördelning används för 2018 som 2017. Dock är den kommunvisa fördelningen för 2018 omräknad utifrån förändrade andelar av asyl- och flyktingmottagandet per kommun. Under 2019 och 2020 kommer bidraget i större utsträckning att fördelas utifrån invånarantal för att år 2021 helt fördelas utifrån invånarantal.

Nya välfärds miljarder - i regeringens budgetproposition för 2018

I budgetpropositionen för 2018 föreslog regeringen en ökning av de generella bidragen utöver de tidigare beslutade välfärds miljarderna. De uppgår för kommunernas del till 3,5 miljarder kronor för 2019 och 7 miljarder kronor (det vill säga ytterligare 3,5 miljarder kronor) från 2020. Dessa fördelas helt utifrån kommunernas invånarantal och ingår därmed i det generella statsbidraget och fördelas i kronor per invånare.

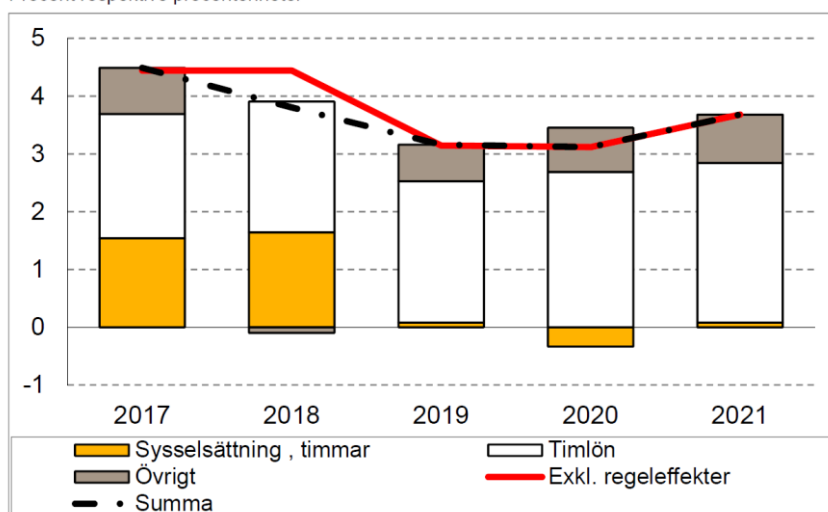
Kommunsektorns utveckling

Skatteunderlagstillväxt

Med stöd av konjunkturuppgångens starka sysselsättningstillväxt har skatteunderlaget vuxit i snabb takt 2015–2016. Även 2017 var utvecklingen fortfarande relativt stark, men därefter försvagas utvecklingstalen successivt till nära noll 2019. Därefter tilltar takten något igen. År 2018 är det underliggande skatteunderlagets ökning 0,6 procentenheter större än den faktiska ökningen. Det beror på att skatteintäkterna minskar till följd av regeringens förslag om höjt grundavdrag för personer som fyllt 65 år. Kommunsektorn kompenseras för detta genom en höjning av det generella statsbidraget.

Diagram: Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: SKL:s cirkulär 18:18; underlag utifrån bedömning av SKL och Skatteverket.

I tabellen nedan visas att SKL:s skatteunderlagsprognos för 2018 är något lägre än regeringens. Detta beror bland annat på att regeringen prognostiserar en större ökning av lönesumman än vad SKL gör.

Tabell: Jämförelse av olika skatteunderlagsprognoser från Ekonomistyrningsverket, regeringen och SKL.

Procentuell förändring

	2017	2018	2019	2020	2021	2017–2021
SKL apr	4,5	3,8	3,2	3,1	3,7	19,6
Reg apr	4,5	3,6	3,9	3,7	3,5	20,8
ESV apr	4,5	3,4	3,5	3,2	2,9	18,8
SKL feb	4,5	3,3	3,2	3,1	3,6	19,1

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Källa: SKL:s cirkulär 18:18

Kostnadsutveckling

Under 2016 ökade kommunernas kostnader med 7,8 procent (eller 4,9 procent i fasta priser). Detta är exceptionellt mycket, och kan jämföras med den genomsnittliga ökningen på 3,9 procent under åren 2010–2015. Skillnaden i kostnadsökningen är stor mellan verksamheterna. Inom "särskilt riktade insatser" var det en kraftig kostnadsökning för flyktingmottagande. Dessa kostnader ökade med 120 procent, samtidigt som arbetsmarknadsåtgärderna endast ökade marginellt. Även förskola och skola hade en hög kostnadsutveckling.

Tabell: Totala kostnader för egentlig verksamhet 2016 samt andel och utveckling i löpande priser (framtaget av SKL och SCB)

Miljarder kronor samt andel och utveckling i procent

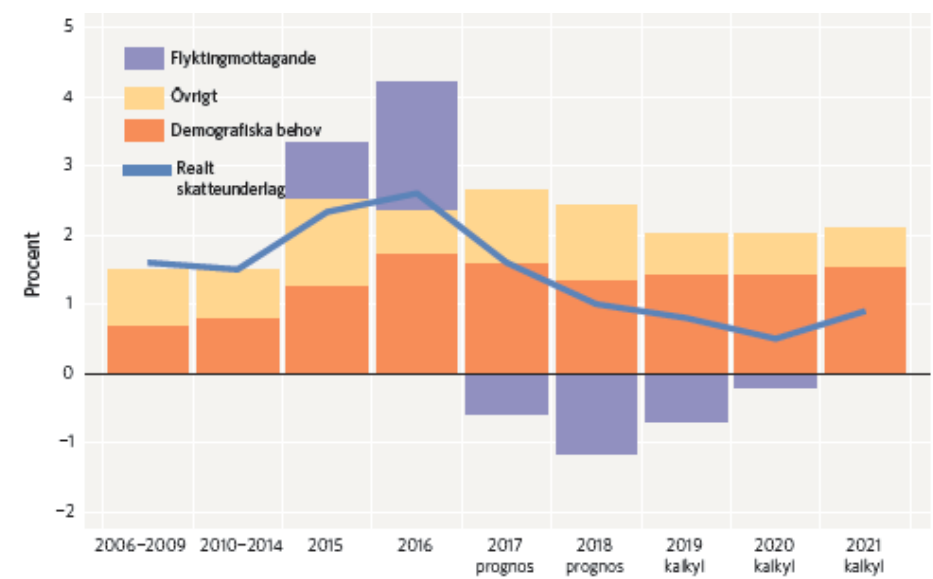
Kommunernas kostnader	2016, mdkr	Andel %	2016, utv. %	2010–2015 utv. % genomsnitt per år
Politisk verksamhet	6,8	1,1	3,2	2,8
Infrastruktur o skydd	43,3	7,0	4,6	3,1
Kultur- o fritidsverksamhet	29,8	4,8	4,0	3,6
Förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg	72,3	11,7	5,2	5,1
Grundskola, förskoleklass, fritidshem, grundsärskola	138,3	22,4	8,1	4,3
Gymnasieskola, gymnasiesärskola	43,9	7,1	5,7	-0,1
Vuxen- o övrig utbildning	9,3	1,5	6,1	3,1
Äldreomsorg	117,5	19,0	3,2	3,5
Funktionshindrade	70,7	11,4	4,1	4,3
Individ- o familjeomsorg	43,5	7,0	2,7	4,1
Särskilt riktade insatser	38,5	6,2	78,9	13,6
Övrigt	3,8	0,6	-24,8	1,6
Totala kostnader	617,7	100,0	7,8	3,9

Källa: SKL:s ekonomirapport, oktober 2017

Historiskt har kostnaderna i kommuner och landsting ökat väsentligt snabbare än vad som följer av den demografiska behovsutvecklingen. Den kanske viktigaste förklaringen är att kraven på välfärdstjänster ökar när invånarnas inkomster och köpkraft stiger. Höjda ambitionsnivåer kan initieras av såväl staten som kommunerna själva.

I sina beräkningar räknar SKL med kostnadsökningar på 0,5 procent i kommunerna utöver vad som följer av befolkningsutvecklingen. Om inga åtgärder vidtas beräknar SKL att det kommer att uppstå ett gap mellan kostnader och intäkter på 39 miljarder kronor år 2021.

Diagram: Förändring per år i fasta priser, procent

Källa: SKL:s ekonomirapport, oktober 2017

De senaste åren har det skett en övervälträng av kostnader för personlig assistans från staten till kommunerna. Sedan 2009 har ett antal domar i Högsta förvaltningsdomstolen lett till att praxis ändrats i Försäkringskassans bedömningar av vilka personer som har rätt till personlig assistans. Förutom att detta skapat osäkerhet och oro hos de assistansberättigade har det medfört att kommunerna fått ta över ansvaret för ett antal personer som tidigare fått personlig assistans från Försäkringskassan. Fram till 2015 beräknades den ökade kostnaden för detta till 2 miljarder för kommunerna. Sedan 2016 har restriktiviteten ökat ytterligare som en följd av nya domar. SKL beräknar merkostnaden för kommunerna som en följd av detta var totalt omkring 1,2–1,5 miljarder kronor 2016 och 2017.

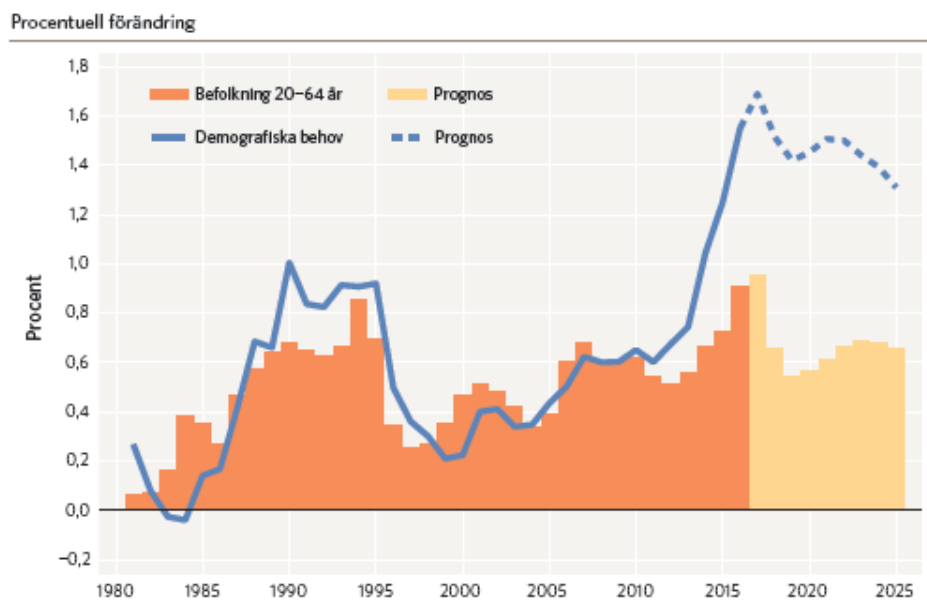
Demografiska förändringar och kostnadsutveckling

Sveriges befolkning ökar rekordsnabbt. 2016 ökade folkmängden med 144 000 personer, vilket är den största ökningen på 150 år. De kommande tio åren beräknas Sveriges befolkning öka med ytterligare 1 050 000 invånare, och skulle därmed passera 11 miljoner. Det innebär ett kraftigt tryck på att bygga ut verksamheterna i kommuner och landsting – och inte minst på investeringar i nya verksamhetslokaler.

Den största utmaningen är sammansättningen av befolkningsökningen. Befolkningen växer särskilt snabbt i yngre och äldre åldrar. Dessa grupper har särskilt stora behov av kommunernas verksamheter. De behovsökningar som beror på förändringar i demografin har i genomsnitt legat på 0,5 procent per år de senaste decennierna. De närmaste åren kommer de enligt prognoserna i stället öka med nästan 1,5 procent per åren. Denna ökningstakt förutspås hålla i sig under lång tid.

Problemet är att antalet personer i yrkesverksam ålder ökar betydligt långsammare än den totala befolkningen. I genomsnitt är ökningen cirka 0,6 procent per år fram till 2021. Som framgår av diagrammet här nedanför har utvecklingen av demografiska behov och antalet personer i yrkesverksam ålder följts åt relativt väl i över 30 år. Den utveckling vi ser framför oss innebär därför ett dramatiskt skifte i förutsättningarna för att finansiera ökade behov av välfärdstjänster.

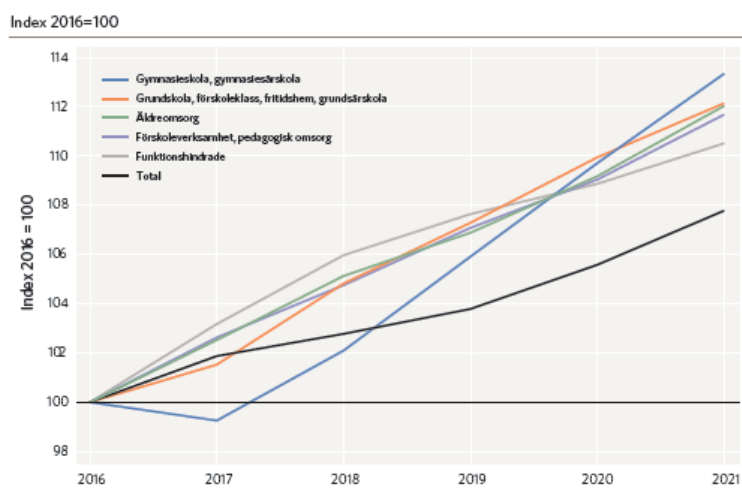
Diagram: Befolkning 20-64 år respektive demografiskt betingade behov

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting.

Jämfört med de senaste åren är nu verksamheternas kommande utveckling på riksnivå mer samlad. Från och med 2017 är ökningstakten störst inom gymnasieskolan. Den verksamhet som förväntas minska mest påtagligt är flyktningmottagandet, vilken håller ner totalen. Totalt uppgår volymökningen till 8 procent fram till 2021. Diagrammet nedan visar kommande ökning av kostnaderna inom respektive verksamhet.

Diagram: Totala volymförändringen inom olika verksamheter

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting.

Källa: SKL:s Ekonomirapport oktober 2017

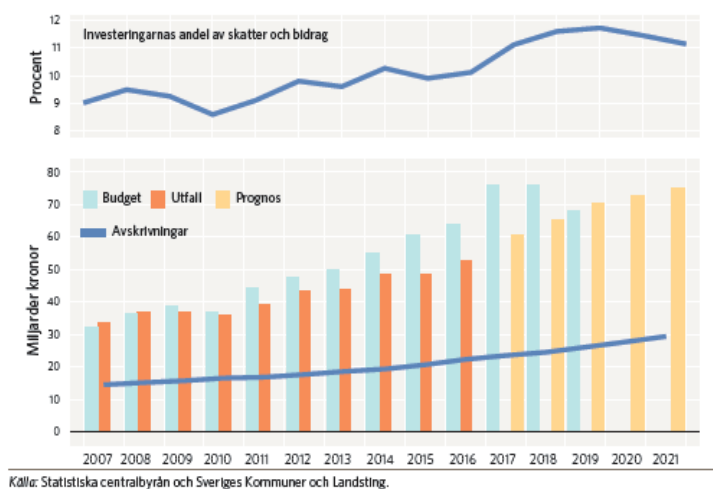
Stora investeringsbehov

I både kommuner och landsting är investeringstrycket stort. Den växande befolkningen och behovet av att renovera eller ersätta äldre lokaler och anläggningar har inneburit ständigt växande investeringar. Den utvecklingen ser ut att fortsätta. I en enkät som SKL genomförde våren 2017 svarade ekonomicheferna i ett antal kommuner att de kommer att genomföra stora investeringar inom infrastruktur och VA, bostäder, skolor och förskolor.

I diagrammet nedan visas kommunernas investeringar i miljarder kronor 2007-2021. Prognoserna för åren 2017-2021 är hämtade från kommunernas investeringsbudgetar.

Den övre linjen visar investeringarna i förhållande till skatter och generella bidrag.

Diagram: Löpande priser samt andel av skatter och bidrag (miljarder kronor)

Stora investeringsvolymerna innebär ökade kostnader för avskrivningar och räntor som gör ekvationen ännu svårare att få ihop.

Allt annat lika kräver dessa stora investeringar och den ökande upplåningen, att resultatnivån i vissa kommuner kan behöva ökas upp mot fem procent för att bibehålla soliditeten, stabila ekonomiska förutsättningar och därmed god ekonomisk hushållning. Nuvarande nivå på soliditet, skuldsättningsgrad, ökade amorteringar samt skattesats spelar också in i bedömningen av behovet av resultatnivå.

Förutsättningar för Aneby kommun

Befolkningsutveckling och åldersstruktur

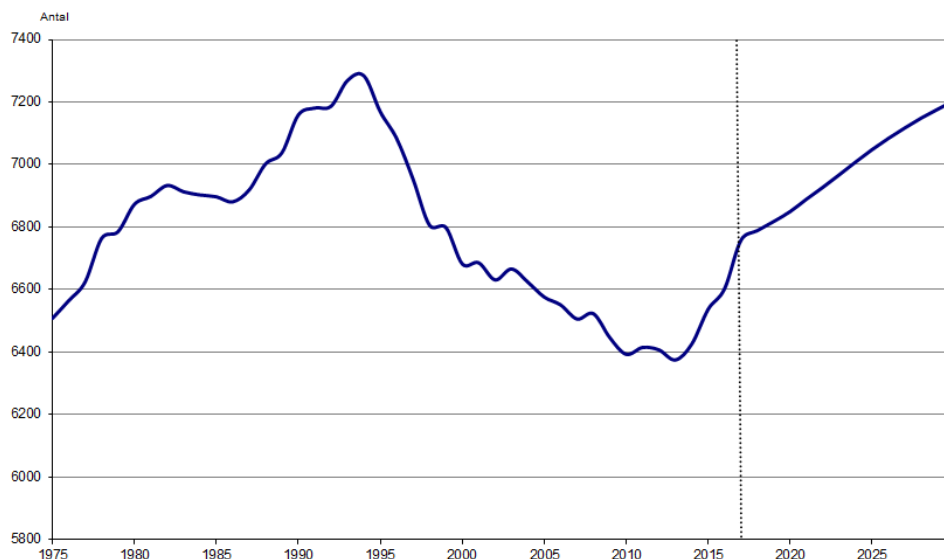
Antaganden om befolkningsutvecklingen utgår från en befolkningsprognos, som tas fram årligen. Prognosen, som vi utgår ifrån budgeten för 2019, är framtagen i januari 2018.

Det övergripande målet i kommunens översiktsplan är en ökad befolkning till 7 000 invånare år 2025. Befolkningsutvecklingen har varit positiv de senaste åren, och det finns goda möjligheter att uppnå målet. Den senaste befolkningsprognosen visar på en stabil ökning även de kommande åren.

Budgeten för 2019 baseras på en uppskattad befolkning i kommunen den 1 november 2018. Enligt befolkningsprognosen kommer Aneby kommuns befolkning uppgå till **6 789** personer detta datum.

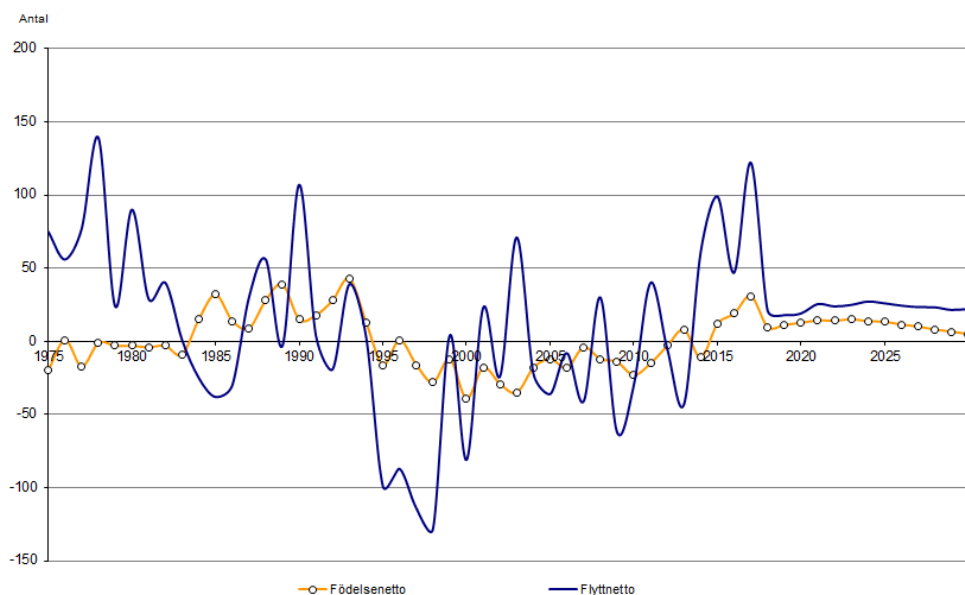
Prognosen är en ökning med 142 invånare mot den beslutade budgeten för 2018, som utfick från 6 647 invånare. Den innebär även en ökning med 15 invånare mot den 1 november 2017, som ligger till grund för utfallet av skatteintäkterna 2018.

Diagram: Folkmängd vid årets slut 1975-2017 samt prognos 2018-2030

Källa: Befolkningsprognos framtagen av tjänstemän i Jönköpings kommun, januari 2018

Diagram: Födelsenetto och flyttnetto 1975-2016, uppskattade uppgifter för 2017 samt prognos 2018-2030

Källa: Befolkningsprognos framtagna av tjänstemän i Jönköpings kommun, januari 2018

I prognosen förespås följande åldersstruktur:

Antal invånare	Utfall 2016-12-31	Utfall 2017-12-31	Prognos 2018-11-01	Prognos 2019-11-01	Prognos 2020-11-01
Påverkar:			Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
Totalt:	6 595	6 758	6 789	6 818	6 850
0 år	89	102	80	82	84
1 - 5 år	408	443	454	443	454
6 år	81	85	92	94	76
7 - 15 år	639	683	692	716	756
16 - 18 år	214	228	221	233	219
19 år	65	72	84	59	69
20 - 24 år	384	344	325	326	306
25 - 39 år	1 087	1 160	1 182	1 193	1 213
40 - 59 år	1 686	1 689	1 669	1 660	1 632
60 - 64 år	478	476	502	483	476
65 - 79 år	1 089	1 106	1 110	1 150	1 172
80 - 84 år	182	179	189	188	196
85 - 89 år	117	118	116	118	121
90 - 94 år	63	61	58	52	56
95 år och äldre	13	12	15	21	20

Näringsliv och arbetsmarknad

Aneby har ett mycket rikt näringsliv med en stor mängd företag. I registrering hos Bolagsverket finns cirka 240 privata aktiebolag, 750 enskilda firmor, 25 handelsbolag och tiotalet kommanditbolag. Det betyder också att Aneby kommun har den mest företagsamma befolkningen i Jönköpings län. 15 procent av befolkningen i kommunen kategoriseras som företagsamma, att jämföra med 11,2 procent totalt i länet. (En företagsam människa definieras som en person som antingen har en F-skattsedel, är delägare i ett aktivt handelsbolag, alternativt är VD eller ordinarie styrelsemedlem i ett aktivt aktiebolag. En person räknas enbart en gång, oavsett om personen ansvarar för ett eller flera företag.)

Enmans- och fåmansföretag dominerar kraftigt. Listan över de tio största företagen toppar Attends Healthcare med cirka 330 anställda. Hags har, efter sin omstrukturering i företaget, cirka 75 anställda med bas i Aneby.

Överlag visar företagen upp en god tillväxt och ekonomi. I Svenskt Näringslivs ranking Företagsklimat, placerade sig Aneby 2017 som 49:a av Sveriges 290 kommuner. I denna mätning redovisas resultatet av hur företagen uppfattar Aneby kommun som en bra plats att driva företag på utifrån en mängd olika parametrar. Aneby har under drygt tio år pendlat på rankingplaceringar mellan 32 och 89.

Centrumbilden har förstärkts rejält de senaste åren. Dock finns lediga affärslokaler runt Fredstorget och utmed Köpmansgatan och här finns stort behov av att hitta nya hyresgäster för att utveckla och bevara den nuvarande handeln. Aneby kommun präglas starkt av småföretagarandan. Tillväxt i små och

medelstora företag är mycket viktigt för Aneby.

Överlagset störst andel arbetstillfällen finns inom tillverkningsindustrin med 31 procent (att jämföra med hela riket där den siffran är 12 procent), följt av vård och omsorg 12 procent, jordbruk, skogsbruk, fiske samt utbildning, 10 procent. Av de boende i kommunen är det dock bara 22 procent som är sysselsatta inom tillverkningsindustrin, vilket tyder på att inpendlingen i stor utsträckning sker till de tillverkande företagen.

Pendling

Aneby kategoriseras som en pendlingskommun. Här kan förväntas en ökning i utpendlingen när resultatet av omstruktureringen på Hags går att utläsa i 2017 års siffror. Kortsiktigt blir det svårt att hitta samma antal arbetstillfällen inom kommunen. Nettopendlingen har de två senaste åren ökat med 1,5-2 procent per år.

34 % av den dagsysselsatta arbetskraften i Aneby kommun är inpendlare. Detta ska jämföras med att det av nattbefolkningen i Aneby kommun är 48 % som pendlar till arbete i annan kommun.

Pendlingsstatistik för 2016 var följande enligt uppgift från SCB

Bor och arbetar i Aneby kommun	1 750
Inpendlare från andra kommuner	895
Utpendlare till andra kommuner	1 596
Nettopendling/så många fler pendlar ut dagligen	701

Kollektivtrafik och resande

En väl fungerande kollektivtrafik är betydelsefull för tillgång till utbildning, arbetspendling och näringslivet. Ännu högre krav på goda kommunikationer blir tydligt i och med de stora förändringarna på arbetsmarknaden, där fler förväntas arbetspendla inom hela arbetsmarknadsregionen. Ett mycket tydligt önskemål är ett pendeltåg som trafikerar hela sträckan Jönköping-Norrköping. Nuvarande situation, med byte i Tranås (mot norr) och Nässjö (mot söder) försvårar en daglig arbetspendling. Ett pendeltåg på sträckan Jönköping-Norrköping, utan byten, öppnar upp en bred arbetsmarknad, såväl för utpendling som för företagens möjligheter att locka till sig rätt kompetens. Det är viktigt att kontinuerligt lyfta denna fråga med Länstrafiken.

Arbetsmarknaden

	Mars 2017	Mars 2018
Öppet arbetslösa personer	84	78
Sökande i program med aktivitetsstöd	113	89
Summa	197	167
- Varav utrikes födda	127	98
- Varav ungdomar 18-24 år	42	33

Bostads- och lokalmarknad

Behovet av fler bostäder är fortsatt mycket stort. Stiftelsen Aneby Bostäder kan bekräfta att kön till lägenheter är rekordlång.

Positivt är att vi ser större efterfrågan på villatomter i Aneby tätort. En del i detta är den stimulansåtgärd med 50 procent rabatt på kommunala villatomter som gäller till och med 2018-12-31. (Detta innebär 50 procent rabatt på alla kommunala villatomter i kommunen, med undantag för Skärsjö Udde, där rabatten är 100 000 kronor i rabatt per fastighet.)

Sju tomter har sålts i kommunen; sex i Aneby och en i Haurida. Två slutbesiktningar (Haurida och Ringvägen), ett påbörjat bygge (Skärsjö Udde) och flera ytterligare förfrågningar kan summeras så här långt.

Detta kan ses som ett trendbrott för Anebys del efter många år med svårigheter att locka till nybyggnation. För Aneby kommun är det angeläget att ta ytterligare initiativ för nybyggnation av hyreslägenheter i Aneby centrum, utöver det som redan är planerat. På kommunens hemsida exponeras alla tomter i såväl Aneby tätort som i de mindre orterna och kyrkbyarna. Detta gäller både kommunalt och privat ägda tomter.

Det finns ett tydligt och utpekat behov av fler bostäder. Inte minst efterfrågas hyreslägenheter

för äldre, både avseende trygghetsboende men även vanliga lägenheter. Många befinner sig i fasen att lämna villaboende och byta till lägenhet. Detta skapar också förutsättningar för rotation på bostadsmarknaden, där yngre familjer kan förverkliga sin villadrom. Vad gäller fortsatt villabebyggelse står kommunen väl rustad med många byggklara tomter. Samtidigt är det av största vikt att möta framtidens bostadsbehov med ytterligare utpekade bostadsområden. Denna planering kräver god framförhållning. Arbete med att uppdatera och skapa nya detaljplaner kommer att krävas under kommande år.

Kommunen är inte ägare till några lediga industrilokaler. Stiftelsen Aneby Bostäder har centralt belägna affärslokaler. Utöver det finns ett antal lediga industrilokaler med privata fastighetsägare. Byggklar industrimark finns i begränsad omfattning både kommunalt och i privat ägo. Här finns ett behov inom en snar framtid att förbereda för industrimark för att kunna ta emot eventuella nyetableringar, men också svara upp mot expansionsmöjligheter hos befintliga företag. Ur ett etableringsperspektiv är det betydelsefullt att ha ett nära samarbete med privata fastighetsägare och lyfta fram de möjligheter som finns.

Attraktiv arbetsgivare

Aneby kommun står som hela sektorn inför utmaningen att klara framtidens välfärdstjänster. En förutsättning är och kommer att vara är förmågan att bemanna med motiverad och kompetent personal men också påverka arbetsinnehåll, organisation, roller och arbetssätt.

Att inom ramen för tillitsbaserad styrning skapa, upprätthålla och fortsatt utveckla lärande och innovationer i arbetet kommer sannolikt utgöra framgångsfaktorer.

Konkurrensen om arbetskraften leder till behov av att hjälpligt hänga med omvärldens krav på villkor för anställning som att tillhöra ett framgångsrikt lag som är stolt över sitt arbete.

Kampen mot sjukfrånvaron fortsätter utifrån givna förutsättningar med syfte att både frigöra arbetskraft såväl minska mänskligt lidande.

Kommunens förmåga att hantera bemanning av korttidsfrånvaro är en utmaning då dagens arbetskraft har andra krav än dåtidens. De så kallade timmissarna blir allt färre.

Nya svenskar utgör ett tillskott på arbetsmarknaden som kan utgöra en resurs för att klara bemanningen. En del personer står

långt från och en del står nära arbetsmarknaden. Kommunen som arbetsgivare står inför nya utmaningar att medverka till kompetensutveckling men också se över sin egen organisation för att möjliggöra att nya svenskar och andra kan leva upp till kommunens olika befattningars krav.

Målet är att kännas igen som en attraktiv arbetsgivare. Kommunens framgång i medarbetarperspektivet mäts med styrtalet HME -Hållbart MedarbetarEngagemang. Medarbetares motivation, ledarens förmåga att visa uppskattning och ge förutsättningar för medarbetaren samt vara tydlig med uppdrag och mål är parametrar som mäts i denna.

Ett fortsatt aktivt arbete med att kommunicera arbetsplatsens berättelser om framgång och vardag krävs. Dessa påverkar både den egna synen som omvärldens syn på attraktiva arbetsplatser i Aneby kommun.

Utveckling av e-samhället

Invånare förväntar sig digitala tjänster

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har under 2016 undersökt Sveriges invånares inställning till digitalisering i välfärden och våra digitala vanor. Sammantaget bekräftar resultatet bilden av att vi redan står mitt i digitaliseringen. Invånarna uttrycker en stor positivitet till och förväntan på digitaliseringen samtidigt som endast ett fåtal tycker att kommuner lever upp till dessa förväntningar.

En ny nationell breddbandsstrategi presenterades i slutet av 2016 och som ytterligare skärpte tonen kring medborgarnas tillgång till bredband. Den kortsiktiga målsättningen är nu att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om 100 Mbit per sekund redan år 2020. I Aneby kommun ligger vi bra till tack vara engagerade fiberföreningar och en ambitiös utbyggnadstakt i centralorten. 100

procent av hushållen och företagen har tillfrågats om de vill ha en fiberanslutning och senast sommaren 2018 kommer de som har tackat ja till en fiberanslutning ha en fungerande sådan. Reell anslutningsgrad förväntas då vara kring 85 procent. Kommunens antagna breddbandsstrategi bör ses över 2019 och anpassas till rådande förutsättningar.

Infrastrukturen är en viktig förutsättning för att möta invånarnas förväntningar angående att kunna nyttja tjänster och hantera ärenden digitalt. Allt högre krav ställs på kommunerna i form av lagar och förordningar, inte minst vad gäller att värna medborgarnas integritet. Internt i organisationen behöver kommunens arbetssätt utvecklas i en vidare mening för att arbeta smartare med stöd av tekniken.

Samverkan

Aneby kommun som organisation klarar inte den digitala transformationen ensam, men som organisation är vi av tradition bra på att samarbeta och samverka kring gemensamma utmaningar. Digitaliseringsrådet är ett bra exempel. Aneby kommun är med i digitaliseringsrådet där vi tillsammans med övriga kommuner i länet har möjlighet att delta i flera större projekt. Införandet av e-arkiv, nytt skoladministrativt system och nytt dokument- och ärendehanteringssystem är några exempel på detta. Många gånger gör exempelvis lagkrav att vi inte kan, eller har råd att ställa oss utanför dessa projekt. Den stora utmaningen finns dock i att införliva projekten i den egna organisationen för att säkerställa att väntade effekter kan uppnås.

Kommunen deltar även i samverkan kring nytt verksamhetssystem inom sociala avdelningen. Det pågår även arbete i olika samverkanskonstellationer för att utveckla verksamheternas arbete kring bland annat informationssäkerhet, den nya dataskyddsförordningen (GDPR), dokumenthantering, intern kontroll och redovisning, upphandling, diskrimineringsgrunder samt hållbarhet och miljö.

Det är en utmaning för verksamheterna att möta och hantera ökade krav och införandet av nya verksamhetssystemen och göra dem till en del av sin verksamhet. Inte minst behöver vi utveckla nya arbetssätt och arbeta smartare för att nå önskade effekter av digitaliseringen.

Informationssäkerhet en allt viktigare komponent

Information uttrycker kunskap och är en vital tillgång för individer och organisationer. Vi kan kommunicera information, vi kan lagra den, vi kan styra processer med den. Vi behöver ständig

tillgång till information i det dagliga arbetet. I takt med att omvärld och organisationer utvecklas, inte minst genom digitaliseringen, ställs allt högre krav på vår hantering av information. Många gånger klarar vi oss inte utan informationen och den kan till och med vara livsviktig.

Eftersom organisation och individer är så beroende av vår information måste vi skydda den så att:

- den alltid finns när vi behöver den (tillgänglighet)
- vi kan lita på att den är korrekt och inte manipulerad eller förstörd (riktighet)
- endast behöriga personer får ta del av den (konfidentialitet)
- det går att följa hur och när informationen har hanterats och kommunicerats (spårbarhet)

Arbetet kring informationssäkerhet har i Aneby kommun påbörjats utifrån befintliga resurser där planerade aktiviteter ligger i linje med vad som krävs för att på sikt implementera ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS).

Utöver verksamheternas interna behov innebär informationssäkerhetsarbetet också att vi gentemot våra invånare och kunder säkerställer att vi hanterar den information som lämnas på ett säkert sätt. Det handlar om att skapa trygghet och öppenhet kring hur information hanteras. Inte minst när vi pratar om personuppgifter.

Som stöd för Höglandskommunerna har Höglandsförbundet rekryterat en informationssäkerhetsspecialist under 2017 och ett dataskyddsombud under 2018. Uppskattningsvis kommer informationssäkerhetsarbetet även kräva mer resurser även under 2019, när arbetet med frågorna nu kan börja intensifieras.

Ungdomsarbete

Arbetet med Framtid för unga i Aneby (FUA) och Delegationen för unga till arbete (DUA) skapar förutsättningar för att fånga upp barn och unga i ett tidigt skede. Barnets behov av skydd får dock aldrig förhandlas bort, vilket ett nära samarbete mellan skolan, myndighetsenheten och öppenvården säkrar.

Under ett antal år har arbetet med FUA kommit att innebära ett gott förebyggande arbete där såväl barn- och utbildningsavdelningen som sociala avdelningen bidrar med personalresurser.

Samhällsutvecklingen i stort pekar i vissa sammanhang på dystra siffror beträffande barns

och elevers mående. Så många som drygt 30 procent av alla barn/elever/ungdomar har någon form av obalans i sitt mående som starkt påverkar såväl kunskapsbildning som socialt innanförskap.

Barn- och utbildningsavdelningen har deltagit i professor Ingvar Nilssons kompetensutveckling för hela regionen som skapat kunskap om "Hur kan vi beräkna – retardation av ekonomiska utgifter genom att arbeta förebyggande?". Forskningen påtalar insatser i så tidig ålder som möjligt och det inbegriper insatser i förskolan, förskoleklass samt låg- och mellanstadiet.

Barn- och utbildningsavdelningen och sociala avdelningen arbetar med ett gemensamt kompetensutvecklingsmaterial för såväl

pedagoger som vårdnadshavare och barn/elever/ungdomar, vilket har som mål att skapa fler individer i ett innanförskap.

Kommunen har beviljats cirka 1,2 mkr för ett ESF-projekt, som medfinansieras av EU och Europeiska socialfonden. Detta har möjliggjort uppstartandet av en arbetsmarknadsutbildning inom träindustri, "Snickeriet", tillsammans med Arbetsförmedlingen, lokalt näringsliv och Sömmens Folkhögskola.

Första gruppen ungdomar (cirka 16 personer) avslutar sin utbildning i mars 2019. Därefter följer en ny antagning.

Integrationsarbete

Aneby kommun och Arbetsförmedlingen har tecknat en överenskommelse om fördjupad samverkan och lokala jobbspår för nyanländas etablering, överenskommelsen gäller till och med 2019. Överenskommelsen är enligt modell från Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA).

En bra etablering är beroende av individens eget ansvar och motivation men också av en god samverkan mellan olika myndigheter. Det är av stor vikt att nyanlända erbjuds samordnande insatser som främjar en snabb och effektiv etablering på arbetsmarknaden.

Aneby kommun, liksom många andra kommuner, har de senaste tre åren tagit emot ett stort antal nyanlända. De flesta ingår i etableringsprogrammet och har en aktuell handlingsplan. Arbetsförmedlingen har det samordnande ansvaret för de individer som under två år är inskrivna i etableringsprogrammet. I Aneby är Arbetsförmedlingen och kommunens integrationsenhet/arbetsmarknadsenhet samlokaliserade vilket underlättar en god samverkan. Integrationsenheten ansvarar för att trygga försörjningen för nyanlända med uppehållstillstånd under den period som kallas för "glappet". Arbetsförmedlingen kartlägger sedan den nyanländes förutsättningar och behov av insatser under etableringstiden. Arbetsmarknadsenheten har uppdrag att samordna och genomföra kommunens arbetsmarknadsåtgärder. Syftet är att minska utanförskap och bidragsberoende bland kommunens invånare.

Arbetsprocess och ställningstagande i samverkan med individen

För att nyanlända skall få det stöd och de insatser som under etableringen leder dem till egen försörjning genom de jobbspår eller andra gemensamma insatser som utvecklats behövs det en tydlig struktur.

Arbetsförmedlingen/Integrationsenheten och arbetsmarknadsenheten har skapat ett forum där

aktörerna samordnar arbetet och tillsammans med individen planera relevanta insatser för att därigenom följa nyanlända genom etableringen/jobbspår.

Arbetsgruppens huvudansvar är att:

- Att identifiera de nyanlända som kan komma att vara aktuella för något jobbspår eller är i behov av fördjupad samverkan.
- Ansvara för att samordna relevanta insatser från samverkansparterna så att den enskilde så snabbt som möjligt kan ta steget in i ett jobbspår eller annan relevant väg mot egen försörjning. Målet för detta arbete skall vara en sammanhållen etableringsplanering utan uppehåll för att effektivisera etableringsprocessen.
- Göra tydliga ställningstagande med den nyanlända om vilket jobbspår/etableringsväg de inriktar sig mot och när den nyanlända är redo att starta ett jobbspår/praktik/utbildning.
- Följa upp individens progression under jobbspåren/insatserna och erbjuda studieyrkesvägledning, integrationsenshandedlagares stödinsatser och Infocenters praktiska arbete.

Arbetsgruppen kommer att vara beroende av att de ordinarie verksamheterna kan identifiera vilka individer som är aktuella för den fördjupade samverkan. Bedömningen om individen skall bli del av den fördjupade samverkan som görs i arbetsgruppen. Alla nyanlända kan, om det finns behov av fördjupad samverkan, bli föremål för arbetsgruppens arbete men primärt kommer arbetsgruppen fokusera på att guida nyanlända mot DUA:s jobbspår eller andra insatser som snabbt kan leda individen till egenförsörjning.

Lokala spår

Under och efter avslutad etableringsperiod kommer nyanlända att erbjudas insatser i form av olika lokala spår. Detta kommer ske i samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunen, enligt fastställd överenskommelse. Syftet med överenskommelsen är att få:

- Helhetsperspektiv på individnivå
- Erbjuder korta vägar till rätt insats
- Riktade insatser

Balanserat styrkort 2019

Aneby kommuns kommunövergripande styrkort består av fem perspektiv;

- brukare/kunder
- ekonomi
- medarbetare
- processer och
- samhälle.

Till dessa perspektiv finns övergripande mål, strategier och styrtal som fastställts i kommunens strategiska plan. Kommunfullmäktige fastställer årligen styrtalet samt målvärden för de olika styrtalet i styrkortet.

Gällande styrtalet och målvärden är det viktigt att ha en blandning av styrtalet/målvärden som kan uppfyllas inom innevarande budgetår och styrtalet/målvärden som är satta för att nås på längre sikt. Att alla styrtalet är uppfyllda måste inte betyda att vi bedrivit en bra verksamhet, det kan vara en indikation på allt för lågt satta målvärden. Vid valet av styrtalet har flertalet styrtalet valts som kan återfinnas i olika nationella statistik system, detta utifrån att vi ska kunna jämföra oss med andra kommuner och kunna analysera hur våra resultat står sig gentemot övriga kommunsverige.

Kommunens Kvalitet i Korthet, KKiK

En stor del av styrtalet har sin utgångspunkt i KKiK.

KKiK är ett nationellt projekt som pågått sedan 2006 och i dagsläget omfattar cirka 260 kommuner. Det som mäts inom KKiK ska på ett kortfattat och enkelt sätt ger en övergripande bild av var kommunen befinner sig i förhållande till andra kommuner. Den bilden ska vara intressant för kommunledningens politiker och tjänstemän. Samtidigt ska den bilden kunna visas utåt till kommunens medborgare men också användas som en viktig komponent i styrningen, ledningen och förbättringsarbetet.

Det grundläggande syftet har sedan starten varit att ta fram ett kunskapsmaterial som stärker förtroendevalda att leda för resultat och i dialogen med medborgarna. Det finns således ett politiskt ägarskap och det är kommunfullmäktiges perspektiv som avspeglas i områdena och underliggande nyckeltal. Nyckeltal som ska belysa såväl kvalitetsaspekter på välfärdsuppdraget samt nyckeltal som berör samhällsutveckling.

Ett ledord har varit att begränsa antalet nyckeltal under varje huvudområde och antalet har aldrig överstigit 40 under årens lopp. Nyckeltalen ska spegla kvalitet och beröra såväl välfärdsuppdraget som utveckling av samhället. Nyckeltalen ska vara jämförbara över tid och mellan kommuner. Nyckeltal som kommunen inte kan, eller i ringa utsträckning kan påverka, ska inte användas.

Perspektiv I: Brukare/kunder

KF:s mål: Aneby kommuns medborgare, företagare, besökare och externa kontakter får tjänster av god kvalitet, ett gott bemötande och känner delaktighet

Strategier för att nå målen:

- Vi ska verka för att inhämta och förstå medborgare, brukare och kunders behov
- Vi ska verka för att medborgare, brukare och kunder ges möjlighet till inflytande
- Vi ska verka för att medborgaren, brukaren och kunden blir nöjda med tjänsternas kvalitet

Styrtalet I	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andelen av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga. (KKiK)	23 %	54 %	54 %

Kontakten med medborgare och andra intressenter är A och O. Det är viktigt att kommunens medarbetare kan nå organisationen och få svar på sina frågor. Därför har ovanstående styrtalet valts ut.

Styrtalet utgår från en så kallad servicemätning. Under en begränsad period ställer ett externt företag ett antal relevanta frågor av enklare karaktär genom telefonsamtal till kommunen vid ett antal tillfällen. Frågorna kan gälla en rad olika verksamhetsområden. Uppringning sker via kommunens växel.

Mättet redovisas i procent av hur stor andel av dem som ringer till kommunen som får en direkt kontakt. Svarstiden för kommunen är satt till maximalt 60 sekunder. Resultatet redovisas som en sammanräknad procentsats för alla områden delat i antal områden.

- Styrtalet mäts inom ramen för KKiK.
- Styrtalet mäts på kommunövergripande nivå.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Styrtalet 2	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	59 %	74 %	74 %

Kommunens externa webb är en viktig informationskanal till brukare, kunder, kommuninvånare och andra intressenter. Under 2017 nåddes inte det uppsatta målvärdet på 74 procent. Kommunens nya webbsida, som lanseras under 2018, förväntas innehålla förbättrad information.

Syftet med styrtalet är att kunna visa en samlad bild av starka och svaga sidor av kommunens informationsgivning på kommunens webbplats till medborgarna. Metoden innebär en självgranskning av kommunens webbsida. Utifrån resultatet av denna räknas ett så kallat informationsindex ut. Detta är inte heltäckande utan ska ses som en grundnivå för informationsgivningen till medborgarna.

Styrtalet har tidigare funnits med i KKiK, men finns inte med i 2018 års mätning. Kommunen kommer dock att kunna genomföra självgranskningen på samma sätt som tidigare år, även 2019.

- Styrtalet mäts på kommunövergripande nivå.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Styrtalet 3	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling, procent av maxpoäng?	46 %	56 %	56 %

Syftet med styrtalet är att kunna visa en samlad bild av kommunens satsning på att skapa olika former av kommunikation och dialog med medborgarna. För att kunna ge en bild av detta har ett medborgarindex konstruerats med exempel på ett stort antal aktiviteter för medborgarkontakter. Mätningen görs genom en självgranskning utifrån en mall. Kommunen värderar själv de olika aktiviteterna i förhållande till den poängsättning som ställts upp. Frågor ställs inom områdena Tillgänglighet och medborgardialog.

- Styrtalet mäts på kommunövergripande nivå.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Perspektiv 2: Ekonomi

KF:s mål: Aneby kommuns ekonomi är hållbar och i balans

Strategier för att nå målen:

- Vi ska verka för en budget "rätt i sak" där resultatnivån långsiktigt uppgår till två procent av skatteintäkterna och statsbidrag.
- Vi ska verka för egenfinansiering av investeringar.
- Vi ska verka för ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Vi ska verka för amortering av låneskulden.

Styrtalet 4	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Utfall av verksamheternas nettokostnader är inom tilldelad ram	95,5 %	100 %	100 %

En grundläggande förutsättning för att uppnå och behålla en hållbar ekonomi är en balans mellan löpande intäkter och kostnader. En viktig princip i kommunens ekonomistyrning är att verksamheternas nettokostnader inte ska överskrida tilldelad budget.

Styrtalet uppnåddes inte under 2017, då verksamheterna överskred sin budget med 16,3 miljoner kronor. Indikationerna för 2018 visar att det kommer att finnas stora utmaningar för att kunna uppnå detta mål. För att kommunen ska kunna nå det uppsatta målvärdet för 2019 kommer budgetföljsamheten att behöva ökas i kommunens verksamheter. Detta ställer stora krav på hela organisationen.

- Styrtalet mäts på kommunövergripande nivå, men även på avdelningsnivå.
- Mätningen görs i delårsrapport (per den 31 augusti) och årsredovisning.

Styrtalet 5	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Soliliteten (exklusive ansvarsförbindelsen) för de senaste tre åren ska, som genomsnitt, inte understiga	55 %	42 %	42 %

Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet och beskriver hur mycket av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. Utfallet per den 31 december 2017 var 55 procent, vilket var en förbättring jämfört med föregående år.

I takt med de stora kommande investeringsbehoven och därmed upplåning av kapital framöver väntas soliditeten sjunka de kommande åren

- Styrtalet mäts på kommunövergripande nivå.
- Mätningen görs i delårsrapport (per den 31 augusti) och årsredovisning.

Styrtal 6	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Genomsnittlig resultatnivå på två procent under de senaste fem åren	3,8 %	2 %	2 %

Den genomsnittliga nivån för de senaste fem åren (2013-2017) är på 3,8 procent. Trenden de senaste åren har varit en resultatnivå en bit över målvärdet på två procent, vilket inte håller i sig för 2017 då resultatet för motsvarade 1,1 procent av skatter och bidrag.

Tidigare års goda resultat har byggt en grund att stå på och gör att kommunen kan ta ett enstaka år med sämre resultat och ändå ha en god ekonomisk ställning.

Det budgeterade resultatet för 2019 är 6,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,6 procent av skatter och bidrag.

- Styrtalet mäts på kommunövergripande nivå.
- Mätningen görs i delårsrapport (per den 31 augusti) och årsredovisning.

Perspektiv 3: Medarbetare

KF:s mål: Aneby kommun känns igen som en attraktiv arbetsgivare.

Strategier för att nå målen:

- Vi ska verka för hög arbetstillfredsställelse.
- Vi ska verka för ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden.
- Vi ska verka för meningsfullt och utvecklande arbetsinnehåll
- Vi ska verka för närvarande chefer/ledarskap i verksamheten.
- Vi ska verka för en lärande organisation
- Vi ska verka för att göra vanliga saker ovanligt bra.

Styrtal 7	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Hållbart medarbetarengagemang för Aneby kommun	85 %	83 %	85 %

En modell och enkät, som används för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken i kommuner och landsting med fokus på Hållbart medarbetarengagemang(HME). Denna har tagits fram av Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA).

HME mäts i kommunens årliga medarbetarenkät, som genomförs årligen under första kvartalet. 2017 har

Budget dell, 2019 25 (50)

det totala värdet ökat med 2 procentenheter till 85 procent. Detta resultat innebär en fortsatt topplacering i landet.

- Styrtalet mäts i kommunens årliga medarbetarenkät.
- Styrtalet mäts på en kommunövergripande nivå, men även på avdelningsnivå.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Styrtalet 8	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Alla chefer ska uppnå minst målvärdet 4,5 på en 5 gradig skala vad gäller sin sammantagna upplevelse av trygghet i rollen som ledare och chef.	---	---	4,5

Trygga och kompetenta ledare och chefer är en förutsättning för en väl fungerande organisation. Därför är det angeläget att mäta dessa personers upplevelse av trygghet i denna roll. Ett nytt styrtalet har därför tagits fram för 2019. Styrtalet innebär en utvidgning från tidigare år, då mätningen avgränsades till chefernas trygghet inom sitt arbetsmiljöansvar.

- Styrtalet mäts i en årlig enkät till kommunens chefer.
- Styrtalet mäts på en kommunövergripande nivå, men även på avdelningsnivå.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Styrtalet 9	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Sjukfrånvaron i procent av sammanlagd ordinarie arbetstid ska inte överstiga:	---	---	4,9 %

Aneby kommunen har tidigare haft relativt låg sjukfrånvaro jämfört med andra kommuner. Sjuklönekostnaderna ökade dock till 5,4 procent under 2017. Utvecklingen behöver följas noggrant och aktiva insatser behöver initieras för att sänka dessa kostnader.

Därför har ett nytt styrtalet tagits fram inom detta område för 2019. Målvärdet 4,9 procent är i nivå med utfallet för år 2016.

- Styrtalet mäts via uttag av statistik från kommunens personalsystem
- Styrtalet mäts på en kommunövergripande nivå, men även på avdelningsnivå.
- Mätningen görs månadsvis, men rapporteras i delårsrapport (per den 31 augusti) och årsredovisning.

Perspektiv 4: Processer

KF:s mål: Aneby kommun bedriver ett kontinuerligt förbättringsarbete.

Strategier för att nå målen:

- Vi ska verka för god omvärldsbevakning.
- Vi ska verka för effektiva processer.
- Vi ska verka för kontinuerligt förbättringsarbete.
- Vi ska verka för att inhämta kommuninvånarnas synpunkter.

Styrtalet 10	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Hur stor andel av de som erbjudits plats inom Förskoleverksamheten har fått plats på önskat placeringsdatum? (KKIK)	100 %	90 %	90 %

Syftet med måttet är att få kunskap om kommunens förmåga att planera tillgång till förskoleplatser i förhållande till behov. Metoden går ut på att kommunen använder intern statistik kring föräldrarnas önskemål om placeringsdatum i förhållande till det faktiska placeringsdatum som erbjuds.

Måttet redovisas som andel i procent som har erbjudits plats före eller på önskat placeringsdatum i procent av totala antalet erbjudna placeringar. Om önskat placeringsdatum är lördag, söndag eller helgdag räknas första kommande öppna vardag som önskat placeringsdatum. Mätperiod är årets 6 första månader.

- Styrtalet mäts inom ramen för KKiK.
- Styrtalet mäts på barn- och utbildningsavdelningen.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Styrtalet 11	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal olika vårdare som besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod, max (KKIK)	13	14	14

Syftet med måttet är att få kunskap om hur väl kommunen säkrar behovet av kontinuitet och trygghet för äldre med behov av omsorg i hemmet. Undersökningen avser antal olika personal som en hemtjänsttagare möter under en 14-dagarsperiod. Den avser personer, 65 år eller äldre, som har två eller fler hemtjänstbesök varje dag. Mätningen avser tiden 07.00–22.00. Hemsjukvårdspersonal redovisas inte.

- Styrtalet mäts inom ramen för KKiK.
- Styrtalet mäts på sociala avdelningen.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Perspektiv 5: Samhälle

KF:s mål: Aneby kommun erbjuder hög livskvalitet och en hållbar tillväxt som gör att människor vill bo, vistas och verka här

Strategier för att nå målen:

- Vi ska verka för tillgång till livslångt lärande.
- Vi ska verka för tillgång till omsorg, vård och stöd.
- Vi ska verka för tryggad bostadsförsörjning för alla.
- Vi ska verka för förutsättningar för tillväxt och sysselsättning.
- Vi ska verka för meningsfull och aktiv fritid.
- Vi ska verka för ett starkt miljö- och klimatarbete.
- Vi ska verka för en hållbar infrastruktur.

Styrtalet 12	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Aneby kommuns miljöranking enligt Aktuell Hållbarhet ska vara bland de tio bästa i vår kommungrupp (pendlingskommuner)	48	10	10

Varje år tar Aktuell Hållbarhet (före detta Miljöaktuellt och Miljörapporten) fram en miljöranking av landets kommuner. Denna utgår framför allt från Aktuell Hållbarhets enkät, men även från uppgifter från Vattenmyndigheterna, Boverket och länsstyrelsernas miljömålsenkät, Ekomatcentrum, Kolada, Miljöfordon Syd, Naturskyddsföreningen och Svenskt vatten.

- Styrtalet mäts på en kommunövergripande nivå.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Styrtal 13	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Aneby kommuns ranking som företagskommun enligt Svenskt Näringsliv, bättre än plats	49	50	50

Syftet med måttet är att ge kunskap om attityder hos företag etablerade i kommunen om hur de upplever den kommunala servicen.

Detta index har sin utgångspunkt i Svenskt Näringslivs ranking "Lokalt företagsklimat". I denna undersökning, som genomförs varje år, samlas synpunkter från ungefär 60 000 företagare i Sverige in. Frågorna handlar om attityder till företagande (hos kommunens tjänstemän och politiker, allmänhet, skola och media), dialog och information, kommunens myndighetsutövning, konkurrens från kommunen samt kompetensförsörjning och infrastruktur. Resultatet av undersökningen redovisas i ranking av kommunerna från 1–290.

- Styrtalet mäts inom ramen för KKiK.
- Styrtalet mäts på en kommunövergripande nivå.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Styrtal 14	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Företagsklimat/- service mätt genom SKL:s Öppna jämförelse INsikt, NKI-resultat.	84 %	75 %	84 %

Syftet med måttet är att ge kunskap om attityder hos företag etablerade i kommunen om hur de upplever den kommunala servicen. Resultaten hämtas från SKL:s undersökning Insikten som genomförts av SCB. Undersökningen mäter den sammanfattande kvaliteten i den service som kommuner ger företag i fem olika tillståndsärenden. De ärenden som mäts är utskänkningstillstånd, markupplåtelse, bygglov, miljö- och hälsoskyddstillsyn samt brandtillsyn. Vidare mäts företagarnas syn på olika delar av de kommunala förvaltningarnas service. De kvalitetsfaktorer som utvärderas i undersökningen är information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet.

För varje ärendetyp och kommun sammanfattas företagets omdömen i ett Nöjd-Kund-Index (NKI). NKI och faktorernas betygsindex kan variera mellan 0 och 100. Ett sammanlagt Nöjd-Kund-Index för alla undersökta delar redovisas i denna sammanställning. Detta redovisas som indextal i förhållande till möjliga 100.

- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Styrtal 15	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal nya digitala tjänster per år som kommunen erbjuder sina invånare.	---	---	3

Det finns en stor efterfrågan av digitala tjänster bland våra invånare. Samtidigt finns det ett stort behov av utveckla och förenkla kommunens processer. Därför har ett nytt styrtal avseende kommunens utbud av digitala tjänster tagits fram för 2019. Målsättningen är att lansera minst tre nya digitala tjänster under året.

- Styrtalet mäts på kommunövergripande nivå.
- Mätningen görs i delårsrapport (per den 31 augusti) och årsredovisning.

Styrtal 16	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andelen folkbokförda elever som fullföljer gymnasieutbildningen inom 4 år (KKiK)	80 %	80 %	80 %

Syftet med måttet är att ge kunskap om uppnått resultat i de gymnasieutbildningar som kommunens elever tar del av. Resultat hämtas från SCB och sammanställs utifrån de mest aktuella siffrorna.

- Styrtalet mäts inom ramen för KKiK.
- Styrtalet inom barn- och utbildningsavdelningen.
- Mätningen görs vid ett tillfälle under 2019.

Investeringsbudget

Nedan visas investeringsbudgeten indelad i olika kategorier. Totalsumman för de olika kategorierna är presenterade men inte respektive del. Kommunstyrelsen omdisponerar investeringsbudgeten i de fall det ska ske mellan kategorierna.

Investering	2019	2020	2021
Byggnader	6 240	10 305	5 240
Ledningsplats, kommunhus	○	○	
Teknik, byggnader (ventilation samt styr och regler)	○	○	
Frinnaryds skola - fönster			○
Frinnaryds skola - tak (gamla slöjdsalen)	○		
Frinnaryds skola - invändig renovering		○	
Parkskolan - ventilation		○	
Parkskolan - tak (hela byggnaden)			○
FB-hallen, fönsterrenovering			○
Furulid, armaturer	○	○	○
Furulid, ventilation		○	
Furulid, radiatorbyte			○
Avskiljningsvägg o golv, Furulidshallen		○	
Centralköket, takomläggning samt väderskydd för utvändig teknik		○	
Miljöhuset, ventilation		○	
Furulidshallen, nödutrymningsdörrar		○	
Lommaryd, skärmtak	○		
Vireda skola, målning av fasad			○
Vireda skola, omläggning av tak			○
Vireda skola, golv i kök	○		
Vireda skola - tillbyggnad av omklädningsutrymme i grundskolan	○	○	○
Allaktivitetshallen - ommålning av fasad	○		
Konserthuset - fasad, tak, trappor		○	
Konserthuset - ventilation			○
Konserthuset - tillgänglighetsanpassning		○	
Folktandvården - reception	○		
Myndighetsenhetens lokaler	○	○	
Inredning mötesrum ev. ny lokal för myndighetsenhet	○		
Iordningsställande av personliga duschar i grundskolan	○	○	○
Haurida förskola	○	○	○
Solceller	○	○	○
Automatiska brandlarm i byggnader	○	○	
Gator och vägar	1 165	500	500
Trafiksäkerhetsåtgärder	○	○	○
Beläggningar	○		
Inventarier	2 210	4 060	1 830
Lekutrustning till förskolan samt renovering av lekförråd	○	○	
Sängar SOA	○	○	
Inventarier i skolan	○	○	
Inredning av ny rehabiliterings- och korttidsenhet		○	
Parkskolans förskola inre miljö (i förhållande till etapp 3)	○	○	○
Arbetsmiljö buller förskola (inklusive höj- och sänkbart skötbord)	○	○	○
Arbetsmiljö buller vuxenutbildning	○	○	○
Arbetsmiljö buller grundskola	○	○	○
Köks- och städutrustning	○	○	○
Möbler till biblioteket	○		

Investering	2019	2020	2021
Förnyade inventarier i grundskolan samt fler förskoleklasser	○	○	○
Inventarier till nystartade avdelningar i förskolan	○	○	○
Lyft, hemtjänsten	○		
Maskiner	810	1 200	500
Lastmaskin	○	○	
Gräsklippare	○		
Städmaskiner	○		
Skurmaskin		○	
Motorspruta, räddningstjänsten	○		
Dränkpump		○	
Översvämningsbarriärer		○	
Utbyte FIP-fordon, räddningstjänsten *		○	○
Programvaror	550	2 500	1 400
Primärkarta	○	○	○
Miljömålsinvesteringar	○	○	○
Systemlösning för tjänsteidentifiering		○	
Verksamhetssystem, SOA	○	○	○
Digitalisering av arkiv *		○	
Teknik	1 450	1 750	1 050
Datorer och annan digital utrustning SOA	○	○	
Teknik i skolan (Accessutbyggnader)	○	○	
Tekniklösning i såväl förskola som grundskola	○	○	○
Regeringsuppdraget I-I i grundskolan och fem per avdelning i förskolan	○	○	○
Utemiljö	0	1 500	1 500
Broar - renovering av bro över Svartån		○	○
Exploatering/attraktivitet	100	600	600
Exploatering		○	○
Hållbara medborgarmöten/landsbygdsutveckling	○	○	○
EGENFINANSIERADE INVESTERINGAR	12 525	22 415	12 620
Blåljushus	5 000		
Korttidsenhet / Trygghetsboende	8 000		
LÄNEFINANSIERADE INVESTERINGAR	13 000	0	0
Total	25 525	22 415	12 620

Behov av ytterligare investeringar kan uppstå de kommande åren, bland annat på grund av den demografiska utvecklingen i kommunen. En inventering och analys av framtida behov har påbörjats. Sådana eventuella tillkommande investeringar kommer att behöva hanteras antingen i kommande års budgetprocesser alternativt i separata politiska beslut.

Miljö- och klimateffekter

Vid investeringar ska kommunens vision om "Ett gott liv i en hållbar kommun" och kommunens Miljöpolicy ligga till grund för arbetet med upphandlingar. Miljö- och klimatförbättringar kan finnas inom många av de ovanstående områdena och i olika grad. Vid varje investering ska en bedömning göras ur ett livscykelperspektiv hur investeringen kan göras på ett miljö- och klimateffektivt sätt, i förhållande till de kortsiktiga och långsiktiga konsekvenserna.

Driftbudget 2019 och flerårsplan 2020-2021

Budgetprocessen och beräkningar

Driftbudget 2019

En driftbudget för 2019 har räknats fram utifrån föregående års budget på samma sätt som tidigare år. I budgeten för 2019 har följande bearbetats:

- Prognostiserat invånarantal (framtagen i januari 2018)
- Prisökningar
- Lönejusteringar
- Pensionskostnader
- Avskrivningar
- Volymförändringar
- Finansnetto
- Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (från skatteunderlagsprognos i april 2018)
- Politiska prioriteringar och satsningar
- Åtgärder för att nå resultatnivå

Flerårsplan 2020-2021

Flerårsplanen för 2020 och 2021 är beräknad utifrån 2019 års budget, som är justerad med ovanstående parametrar. Flerårsplanen baseras på en framskrivning av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning utifrån SKL:s cirkulär 18:18 (från april 2018) tillsammans med Aneby kommuns befolkningsprognos. Flerårsplanen ska ses som en framskrivning av budget 2019. I denna ingår indexuppräknningar av kostnader och intäkter, lönejusteringar och volymförändringar utifrån befolkningsprognosen (från januari 2018).

För att Aneby kommun ska uppnå två procent i resultat år 2020 och 2021, utifrån dessa förutsättningar, finns det ett underskott att hantera motsvarande -6,8 miljoner kronor för 2020 och ytterligare -8,6 miljoner kronor för 2021; sammantaget 15,4 miljoner. (Detta framgår av nedersta rader i driftbudgeten.) Beräkningarna behöver ses över, kompletteras och uppdateras inför budgetprocessen 2020 och 2021. Utifrån dagens kunskap och prognoser är dock dessa beräkningar högst relevanta.

Befolkningsprognos

Kommunens invånarantal den 1 november föregående år påverkar kommunens skatteintäkter samt utfallet i det kommunala utjämningssystemet samt generella statsbidrag. Budgeten baseras på den befolkningsprognos, som togs fram i januari 2018. Enligt denna antas invånarantalet bli:

- Budget 2019: 6 789 invånare (per 2018-11-01)
- Budget 2010: 6 818 invånare (per 2019-11-01)
- Budget 2019: 6 850 invånare (per 2020-11-01)

Invånarantalet ligger även till grund för de så kallade volymförändringarna, där avdelningarnas budget justeras utifrån befolkningsantal i vissa åldersintervall.

Belopp, tkr	Budget 2019	Ram- beräkning 2020	Ram- beräkning 2021	Komm- entar
Verksamhetsramar (exklusive kapitalkostnader):				
AU: Kommunövergripande	-13 856	-13 856	-13 856	
AU: Kommunserviceavdelningen	-25 498	-25 498	-25 498	
BUU: - Barnomsorg, grundskola, kulturskola	-134 030	-135 124	-137 349	
BUU: - Gymnasie- och vuxenutbildning	-34 086	-34 994	-35 457	
SOU: Sociala avdelningen	-136 832	-138 577	-141 832	
TN: Samhällsbyggnadsavdelningen	-10 502	-10 502	-10 502	
Kommunrevision	-550	-550	-550	
Överförmyndarnämnd	-1 355	-1 355	-1 355	
Kommunfullmäktige	-341	-341	-341	
Finansförvaltningen	1 809	1 809	1 809	
SUMMA Verksamhetsramar	-355 241	-358 988	-364 931	1
Indexuppräknig, kostnader och intäkter	0	-1 005	-2 010	
SUMMA Indexuppräknig	0	-1 005	-2 010	2
Från tidigare år löneavtal	-358	-358	-358	
Löneavtal 2018 9 mån	-5 824	-5 824	-5 824	
Löneavtal 2018 3 mån	-1 941	-1 941	-1 941	
Löneavtal 2019 9 mån	-6 324	-6 324	-6 324	
Löneavtal 2019 3 mån		-2 108	-2 108	
Löneavtal 2020 9 mån		-6 793	-6 793	
Löneavtal 2020 3 mån			-2 421	
Löneavtal 2021 9 mån			-7 262	
SUMMA Löneökningar	-14 447	-23 348	-33 031	3
Avskrivningar	-15 491	-16 491	-17 491	4
Pensionsutbetalningar från ansvarsförbindelsen	-8 000	-8 000	-8 000	5
Verksamhetens nettokostnader	-393 179	-407 832	-425 463	
Skatteintäkter	307 811	317 353	329 095	
Inkomstutjämning	75 385	75 681	76 465	
Kostnadsutjämning	-1 663	-1 717	-1 774	
Regleringsbidrag	2 986	4 818	4 410	
Fastighetsavgift	14 070	14 070	14 070	
LSS-utjämning	-564	-567	-569	
Välfärds miljarder utifrån mottagande	4 730	2 840	0	
Skatteintäkter/kommunalekonomisk utjämning	402 755	412 478	421 697	6
Finansiella intäkter	750	750	750	
Borgensavgift	300	300	300	
Finansiella kostnader	-4 260	-4 260	-4 260	
Finansnetto	-3 210	-3 210	-3 210	7
ÅRETS RESULTAT	6 366	1 436	-6 976	8
2 procent resultatnivå	8 055	8 250	8 434	
Volym att hantera		-6 998	-15 594	

1) Verksamhetsramar

Driftsbudgeten för 2019 utgår från 2018 års budget. Utifrån denna har justeringar gjorts utifrån volymförändringar samt politiska satsningar och prioriteringar. (Dessa finns presenterade under rubriken ”Satsningar och prioriteringar”, som finns på sidan 38 och kommande sidor.)

Volymförändringarna används för att avdelningarna över tid ska kunna tillhandahålla samma kvalitet i verksamheterna oavsett om det blir fler eller färre brukare och elever. Volymförändringen utgår från 2018 års budget för respektive verksamhet och ökas eller minskas sedan med förändringen i antalet brukare och elever.

Enligt den fördelningsmodell som används för volymförändring behöver 7 219 tkr fördelas ut till avdelningarna för 2019. Gällande tre områden görs fördelningen för läsåret; därför är den uppdelad terminsvis på två rader. Utifrån gällande ekonomiska läge har vissa avsteg gjorts från ovanstående princip tidigare år.

Verksamhet	Åldersgrupp	Antal personer, budget 2018	Antal personer, prognos 2019	Förändring, personer	Förändring, budget (tkr)
Sociala avdelningen					
Ordinärt boende	70 < år	1 049	1 065	16	704
Barn- och utbildningsavd.					
Barnomsorg	1,5 år	426	455	29	2 516
Förskoleklass, vt 2019	6 år	73	83	10	215
Förskoleklass, ht 2019	6 år	83	93	10	200
Grundskola, vt 2019	7-15 år	625	673	48	1 676
Grundskola, ht 2019	7-15 år	673	692	19	666
Fritidshem	7-12 år	465	488	23	340
Gymnasieskola och gymnasiesärskola, vt 2019	16-18 år + 10 % av 19-åringar	216	226	10	625
Gymnasieskola och gymnasiesärskola, ht 2019	16-18 år + 10 % av 19-åringar	226	230	4	263
Vuxenutbildning	20-64 år	3 615	3 673	58	14
Summa		7 451	7 678	227	7 219

➤ Påverkan på budget 2019-2021

I budgeten för 2019 görs en uppräknings av verksamheternas kostnader med 7 219 tkr utifrån volymförändringar. Av dessa avser 704 tkr sociala avdelningen och resterade 6 515 tkr barn- och utbildningsförvaltningen.

Enligt befolkningsprognosen från januari 2018 skulle motsvarande siffra vara 3 747 tkr för 2020 och 5 943 tkr för 2021.

2) Indexuppräknings av kostnader och intäkter

Indexet KPIF-KS (tidigare KPIX) är ett mått för prisutveckling. Det ligger till grund för uppräknings av kommunens inflationsberoende kostnader och intäkter mellan åren. Enligt prognoserna beräknas KPIF-

KS stiga med 1,8 procent för 2019 och 2,0 procent för 2020 respektive 2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Konsumentpris KPIF-KS	2,0	1,7	1,8	2,0	2,0

En indexuppräknings på 1,8 procent på kommunens inflationsberoende kostnader skulle innebära cirka 1 600 tkr i ökade kostnader. Motsvarande uppräknings av intäkterna skulle vara cirka 600 tkr.

➤ Påverkan på budget 2019-2021

I budgeten för 2019 görs ingen uppräknings av verksamheternas kostnader och intäkter utifrån prisökning. Däremot görs ovanstående uppräknings på 1 005 tkr per år i ramberäkningen för 2020 och 2021.

3) Lönejusteringar

Målet med arbetsgivarpolitiken och lönepolitiken är att kännas igen som en attraktiv arbetsgivare. Under senare år har ambitionen med Aneby kommuns arbetsgivar- och lönepolitik varit att hänga med löneutvecklingen i omvärlden. Det har inte inneburit att ligga i topp men hyggligt hänga med i konkurrensen om arbetskraft för att både kunna rekrytera men också behålla personal.

Aneby kommun har för år 2019 ambitionen att följa den genomsnittliga löneutvecklingen bland Sveriges kommuner. Därmed blir SKL:s bedömning av timlöneutvecklingen det rättesnöre som kommunen väljer att förhålla sig till. SKL:s bedömning av timlöneutvecklingen för kommunsektorn presenteras i nedanstående tabell.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Konjunkturlönestatistik (%)	2,4	2,6	3,1	3,4	3,4	3,4

➤ Påverkan på budget 2019-2021

I budgeten för 2019 görs en uppräknings av kommunens lönekostnader med 8,4 miljoner kronor. (Den ökade lönekostnaden för året består av tre månader för löneöversynen för 2018 och nio månader av löneöversynen för 2019.) Motsvarande siffra är 8,9 miljoner kronor för 2020 och 9,7 miljoner kronor för 2021.

Löneutökningen tillförs finansförvaltningen för att därefter fördelas ut till respektive enhet genom en ramjustering när lönerörelsen är klar våren 2019.

4) Avskrivningar

Avskrivningar är kostnaden som uppstår under nyttjandeperioden av de investeringar som gjorts tidigare år. I budget görs en bedömning av kostnaderna för befintliga och planerade investeringar.

I 2019 års budget för tas hänsyn till färdigställandet av skolbyggnationen och det nya blåljushuset. Blåljushuset, som är ett av kommunens stora investeringsprojekt, beräknas stå klart vid årsskiftet 2018-2019, och beräknas medföra en årlig avskrivning på cirka 1 200 tkr från och med 2019. Även etapp 2 av skolbyggnationen ska enligt planerna stå klar under 2018 medan etapp 3 avslutas först i början av 2020.

Ökade avskrivningskostnader som en följd av ovanstående investeringsprojekt fanns även med i budgeten 2018, men eftersom de är något försenade så förväntas utfallet bli lägre än budgeterat för detta år.

➤ Påverkan på budget 2019-2021

De budgeterade avskrivningarna uppgår till 15 491 tkr för 2019. (Detta är oförändrat belopp från 2018 års budget.) Därefter förväntas avskrivningskostnaderna att öka till 16 491 tkr år 2020 och 17 491 tkr år 2021.

5) Pensioner

Kostnaderna för pensioner intjänade före 1998 finns inte skuldförda i kommunens redovisning, utan kostnadsförs vid utbetalningen, enligt RKR:s rekommendationer. Kostnaderna för våra övriga pensioner finansieras genom ett påslag på lönekostnaderna i personalbudgeten under respektive avdelning. För dessa pensioner finns en oro för stigande kostnader, bland annat utifrån att fler medarbetare når gränsen som berättigar till ytterligare pensionsavsättningar. Detta exempelvis genom statens satsningar i form av lärarlönelyftet. Kompensation för de ökade pensionskostnaderna ingår inte i ersättningen från staten.

➤ Påverkan på budget 2019-2021

De budgeterade avskrivningarna uppgår till 8 000 tkr per år för 2019-2021. (Detta är oförändrat belopp från 2018 års budget.)

6) Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Liksom tidigare år är budgeterade skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning beräknade utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos som presenteras i april. (I april 2018 hade detta cirkulär nummer 18:18.) Nedanstående beräkningar för 2019 utgår från invånarantalet 6 789 personer.

- Skatteintäkterna är prognostiserade till 307,8 mkr.
(Denna beräkning utgår från en oförändrad skattesats på 22,09.)
- Inkomstutjämningen ska garantera alla kommuner en skattekraft som lägst motsvarar 115 procent av medelskattekraften i riket. Aneby kommuns egen skattekraft har ökat de senaste åren men ligger fortfarande lägre än medel, varför kommunen har en stor intäkt från inkomstutjämningsystemet, för 2019 motsvarande 75,4 miljoner kronor.
- Utfallet i kostnadsutjämningsystemet beror på hur Aneby kommuns struktur inom ett antal områden förhåller sig till strukturen i riket som genomsnitt. Prognosen för 2019 är att Aneby kommun kommer att få betala in -1,7 miljoner kronor.
- Regleringsavgift/regleringsbidrag, används av staten för att upprätthålla nivån i inkomstutjämningsystemet och vid förändringar av finansieringen mellan staten och kommunerna. 2019 förväntas en intäkt på 3,0 miljoner kronor. I regleringsavgiften finns den del av välfärds miljarderna som är fördelat utifrån befolkningen. Detta är den variabel i välfärds miljarderna som känns säkrare och som inkluderas här av SKL. Medvetenhet bör dock finnas att det ännu inte finns något beslut om den slutgiltiga fördelningen av välfärds miljarderna.
- Kommunal fastighetsavgift. Inför 2008 avskaffades den statliga fastighetsskatten på bostäder och ersattes med en kommunal fastighetsavgift. Startbeloppet var 1 316 kr/invånare vilket räknas om med inkomstbasbeloppet samt förändrade taxeringsvärden. Inför 2019 har uppdateringar gjorts och bedömningen är att intäkterna kommer uppgå till 14,0 miljoner kronor.
- LSS-utjämningen är ett separat kostnadsutjämningsystem. Prognosen är att vi ska betala in -0,6 miljoner kronor i LSS-utjämningen.
- Utöver detta kommer Aneby kommun få ta del av välfärds miljarderna genom den andra variabeln som är utifrån flyktmottagandet. Utifrån det räkneexempel som tagits fram beräknas Aneby kommuns del vara 4,7 miljoner kronor.

7) Finansnetto

Finansnettot, det vill säga finansiella intäkter minus finansiella kostnader, är i budget 2019 budgeterat till en kostnad om 3 210 tkr. En justering har gjorts för ökade finansiella intäkter sedan föregående budget.

Ännu har inga pengar lånats upp men högst troligt är att detta kommer ske under andra halvan av 2018. Inräknat i 2019 års budget är räntekostnaderna för budgeterade investeringar som inte bedöms att kunna självfinansieras.

➤ Påverkan på budget 2019

Det budgeterade finansnettot till 3 210 tkr per år för 2019-2021. (Detta är sänkt med 700 tkr jämfört med 2018 års budget.)

Satsningar och prioriteringar

Nedan beskrivs de förändringar som budgeten för 2019 innehåller i förhållande till 2018 års budget. Nedanstående utökningar finns även med i framskrivningen för 2020 och 2021.

Internhyra, blåljushuset, 300 tkr

Räddningstjänsten kommer enligt planerna flytta in i det nya blåljushuset i januari 2019.

Förvaltningskostnaden beräknas öka med 330 tkr årligen i jämförelse med kostnaden för den nuvarande brandstationen. I detta ingår något ökade kostnader för media (uppvärmning och elförbrukning) samt ökade kostnader för tillsyn och skötsel, lokalvård samt underhåll.

Framförallt handlar kostnadsökningen om en större tomt samt mer än dubblerade lokalytor i förhållande till dagens brandstation. Kostnaden för externt förhyrt lager om 35 tkr per år avgår.

➤ Detta innebär en utökning av tillsynsnämndens budget med 300 tkr.

Bemanning, räddningstjänsten, 300 tkr

Personalsituationen på räddningstjänsten är ansträngd och har varit det under en längre tid. Flera deltidsbrandmän med lång erfarenhet slutar och det är svårt att rekrytera nya deltidsbrandmän i samma takt. Detta innebär att förmågan att hjälpa medborgarna vid olyckor och andra oväntade händelser riskerar att försämrats.

För att säkerställa att räddningstjänsten ska kunna utföra sitt uppdrag så bör Aneby kommun ta ett större egenansvar för att bemanningen säkerställs. Idag bygger största delen av organisationen på deltidsanställda brandmän, något som man även i framtiden bör sträva efter att ha. Dessa brandmän har en annan huvudarbetsgivare, vilket innebär att kommunen har en liten rådighet över personalen, och beslut hos deras huvudarbetsgivare påverkar många gånger räddningstjänstens organisation på ett eller annat sätt.

Förslaget för hur räddningstjänstorganisationen ska stärkas och bli stabilare bygger på att heltidsanställa tre brandmän på dagtid. Förslaget innebär att en av brandmännen arbetar heltid, 100 procent, på räddningstjänsten med utbildning, information, frågor kring systematiskt brandskyddsarbete och

förebyggande brandskydd. Dessutom ingår övningsplanering och visst underhållsarbete av material och blåljushus. Den andra respektive tredje brandmannen arbetar delvis på räddningstjänsten men i huvudsak med andra arbetsuppgifter inom den kommunala organisationen, exempelvis på tekniska enheten.

Förstärkningen av budgeten 2019 innebär första steget i införandet av en ny organisation. Detta möjliggör att en den första brandman anställs, som då också får i uppdrag att hantera och påbörja arbetet med genomförandet av policyn för det systematiska brandskyddsarbetet i kommunen.

Under 2020 skulle sedan den andra och tredje brandmannen kunna anställas, vilket skulle kräva en ytterligare budgetförstärkning på 400 tkr. Dessutom kan det krävas tillskott till andra delar av kommunorganisationen, exempelvis tekniska enheten, för ett genomförande fullt ut. Hur detta kan lösas behöver ses över och utredas ytterligare framöver inför framtagnandet av budgeten för 2020.

➤ Detta innebär en utökning av tillsynsnämndens budget med 300 tkr.

Hyror och lokalvårdskostnader för barn- och utbildningsavdelningen, 1 500 tkr

En förstärkning görs för hyreskostnader inom barn- och utbildningsavdelningens område, bland annat för Furulidskolan och Tallbackaskolan.

Behovet av fler platser inom förskolan är stort. Därför behöver minst två avdelningar tillskapas i centralorten under hösten 2018.

➤ Detta innebär en utökning av barn- och utbildningsutskottets budget med 1 500 tkr.

Äldreomsorg, 1 500 tkr

Budgeten innehåller även en förstärkning av medel för äldreomsorg. Andelen äldre i Aneby kommun ökar. Detta innebär tillsammans med förändrad lagstiftning ökade behov inom såväl ordinärt som särskilt boende. Detta medför även större behov av kommunal hälso- och sjukvård.

Inom särskilt boende är andelen diagnosticerade demenssjuka fortsatt hög, vilket generellt innebär större vårdbehov jämfört med intellektuellt friska personer.

Avsaknaden av tillräckligt många korttidsplatser innebär överinskrivning av brukare i mindre rum på det särskilda boendet Antuna.

Inom ordinärt boende finns behov inom hemtjänst, trygg hemgångsteam och kommunal hälso- och sjukvård.

Mellan hösten 2017 och våren 2018 har beviljad tid inom hemtjänsten ökat kraftigt.

➤ Detta innebär en utökning av sociala utskottets budget med 1 500 tkr.

Individ- och familjeomsorg, 1 750 tkr

Budgeten innehåller även en förstärkning av medel för IFO.

Andelen barn och ungdomar och deras familjer som blir föremål för utredningar och insatser inom IFO fortsätter att öka. Antalet genomförda utredningar enligt SoL 11:1-2 har mer än dubblats mellan 2014 och 2017. Detta medför ökade kostnader för insatser så som kontaktfamiljer, familjehem, placeringar på Hem för Vård och Boende - HVB, öppenvårdsinsatser samt personalkostnader inom såväl myndighetsutövning som öppenvård.

Även kostnaderna för försörjningsstöd stiger, trots högkonjunktur och stort behov av arbetskraft. Kommunstyrelsen fattade under april månad beslut om att under innevarande år 2017 tillskjuta medel för att motverka långvarigt bidragsberoende, en viktig satsning som vi hoppas skall ge resultat.

➤ Detta innebär en utökning av sociala utskottets budget med 1 750 tkr.

Funktionshinderomsorg, 500 tkr

Nya ärenden samt Försäkringskassans förändrade bedömningskriterier för personlig assistans medför ökade kostnader för kommunen. Utvecklingen ser likartad ut i hela landet. Tyvärr tyder allting på att det kommer bli svårt att bedriva enhetens verksamhet inom tilldelad budgetram för 2018.

Samtliga platser inom funktionshinderomsorgen är belagda våren 2018. I de fall någon brukare skulle ansöka och beviljas boende inom funktionshinderomsorgen kan det innebära köp av extern plats, vilket är mycket kostsamt.

➤ Detta innebär en utökning av sociala utskottets budget med 500 tkr.

Kommunrevisionen, 93 tkr

Kommunrevisionens budget förstärks med 93 tkr, bland annat med anledning av ökade kostnader efter det allmänna valet 2018.

➤ Detta innebär en utökning av kommunrevisionens budget med 93 tkr.

Överförmyndarnämnden, 678 tkr

Sedan 2015 har Aneby och Eksjö kommuner en gemensam överförmyndarnämnd. Budgeten för Anebys del av denna verksamhet behöver utökas för att motsvara faktiskt utfall. Inför 2019 planeras ett utökat samarbete på Högländet, där övriga högländskommuner kommuner föreslås ingå. Detta bör ge möjlighet till effektivisering av verksamheten.

Överförmyndarnämndens budget förstärks med 678 tkr.

➤ Detta innebär en utökning av överförmyndarnämndens budget med 678 tkr.

Avskaffande av Idéslussen, -84 tkr

Kommunen har tidigare deltagit i Idéslussen. Eftersom detta arbete har avslutats, så har inte verksamheterna denna kostnad.

➤ Detta innebär en minskning av allmänna utskottets budget för kommunövergripande verksamhet med 84 tkr.

Verksamhetsförändringar inom barn- och utbildningsavdelningen,

- 1 000 tkr

För att kunna upprätthålla en god ekonomisk hushållning i kommunen är det viktigt att ständigt analysera och utveckla kommunens verksamheter. Barn- och utbildningsutskottet behöver därför sänka sina nettokostnader med 1 000 tkr.

➤ Detta innebär en minskning av barn- och utbildningsutskottets budget med 1 000 tkr.

Verksamhetsförändringar inom kommunserviceavdelningen, - 100 tkr

Kommunserviceavdelningen får i uppdrag att minska sina nettokostnader med 100 tkr. Detta kan göras genom att öka avdelningens intäkter och/eller minska kostnaderna.

➤ Detta innebär en minskning av allmänna utskottets budget för kommunserviceavdelningen med 100 tkr.

Borgensavgifter, - 200 tkr

Aneby kommun har ingått borgen för Aneby Miljö och Vatten (Amaq) och Stiftelsen Aneby Bostäder. För att kompensera för den ekonomiska fördel detta innebär för bolaget och stiftelsen tar kommunen ut en borgensavgift; Budgeten för dessa intäkter, understiger det faktiska utfallet. Därför reduceras budgeten för finansförvaltningen med 200 tkr.

➤ De ökade intäkterna innebär att det budgeterade finansnettot minskar med 200 tkr.

Finansiella intäkter, -500 tkr

Budgeten för finansiella intäkter understiger det faktiska utfallet. Därför reduceras budgeten för finansförvaltningen med 500 tkr.

➤ De ökade intäkterna innebär att det budgeterade finansnettot minskar med 500 tkr.

Omfördelningar

Nedan beskrivs de förändringar som budgeten för 2019 innehåller i förhållande till 2018 års budget. Beloppen under denna rubrik skrivs inom parantes, vilket innebär en omfördelning av befintlig budget till skillnad från föregående avsnitt.

Nedanstående utökningar finns även med i framskrivningen för 2020 och 2021.

Åtgärder för minskning av sjuklönekostnader (500 tkr)

Aneby kommun har under flera år haft relativt låg sjukfrånvaro jämfört med andra kommuner. Sjuklönekostnaderna har dock ökat och därför behöver en analys av utvecklingen göras samt aktivt arbete initieras för att sänka dessa kostnader. Analysen har påbörjats, men kommunen behöver fortsätta detta arbete utifrån både ett personalperspektiv som ekonomiskt perspektiv.

För att kunna prioritera åtgärder med syfte att sänka kommunens kostnader för sjuklöner öronmärks 500 tkr för tidsbegränsade stödinsatser för detta ändamål.

➤ Detta innebär en omfördelning av 500 tkr inom allmänna utskottets budget för kommunövergripande verksamhet. (Detta belopp öronmärks inom de medel för tidsbegränsade stödinsatser, som tillsköts den kommunövergripande verksamheten i budgeten 2018.)

➤ Detta innebär ett fortsatt uppdrag till kommundirektören (som gavs redan i budgeten 2018).

➤ Uppdraget ska avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Innovations- och förändringsarbete (500 tkr)

För att möta framtidens utmaningar behöver kommunen skapa nya och smartare samhällstjänster. I detta arbete är det viktigt att ha en djupare förståelse för vad som skapar värde för kommunens invånare.

Aneby kommun deltar sedan våren 2018 i SKL:s verksamhetsutvecklingsprojekt Innovationsguiden. Detta är ett metodverktyg för att utveckla innovativa lösningar i offentlig sektor. Metoderna utgår från användarens behov och upplevelser men lyfter också fram medarbetarnas och utförarnas perspektiv på utmaningarna.

För att kunna prioritera åtgärder inom innovationsutveckling och förändringsarbete öronmärks 500 tkr av de 3 000 tkr som den kommunövergripande verksamheten har för tidsbegränsade stödinsatser för detta ändamål.

➤ Detta innebär en omfördelning av 500 tkr inom allmänna utskottets budget för kommunövergripande verksamhet. (Detta belopp öronmärks inom de medel för tidsbegränsade stödinsatser, som tillsköts den kommunövergripande verksamheten i budgeten 2018.)

➤ Detta innebär ett uppdrag till kommundirektören.

➤ Uppdraget ska avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Tidsbegränsade stödinsatser (-1 000 tkr)

Utifrån att det tillfälligt fanns medel att nyttja i budgeten 2018, som skulle behövas under kommande år för att nå en resultatnivå motsvarande två procent, avsattes 3 000 tkr för tidsbegränsade stödinsatser. Dessa medel finns även avsatta i budgeten för 2019.

Tanken är att dessa medel ska kunna användas under perioden för att genomföra tillfälliga satsningar inom till exempel arbetsmarknadsenheten eller gymnasieförberedande utbildning. Beslut angående detta fattas av kommunstyrelsen.

Efter ovanstående satsningar inom åtgärder för minskning av sjuklönekostnader samt innovations- och förändringsarbete återstår 2 000 tkr av de 3 000 tkr som avsattes för tidsbegränsade stödinsatser.

➤ Detta innebär en omfördelning av 1 000 tkr inom allmänna utskottets budget för kommunövergripande verksamheten.

➤ En sammanställning av de tidsbegränsade stödinsatserna ska tas fram till delårsrapport och årsredovisning.

Ökat stöd till föreningar (125 tkr)

Kommunens ideella föreningar spelar en viktig roll i samhället. Därför utökas stöd och bidrag till föreningarna med 125 tkr.

➤ Detta innebär en omfördelning av 125 tkr inom allmänna utskottets budget; från den kommunövergripande verksamheten till kommunserviceavdelningen.

Juridisk rådgivning (180 tkr)

Aneby har under 2018 ingått ett samverkansavtal avseende juridiska tjänster, som innebär en möjlighet att ta del av juridisk rådgivning från Jönköpings kommun. Detta avtal innebär en ökad kostnad med 180 tkr för 2019.

➤ Detta innebär en omfördelning av 180 tkr inom allmänna utskottets budget för den kommunövergripande verksamheten.

Uppdrag inom befintlig budget

Verksamheterna får i uppdrag att arbeta med följande aktiviteter inom befintlig budget:

Genomlysning av kommunens verksamheter

Kommunen kommer att möta stora krav i framtiden, till stora delar beroende på den demografiska utvecklingen där behovet av kommunens tjänster förväntas öka.

Vi måste hitta nya sätt att lösa våra uppgifter och vi måste sluta göra saker som vi ”alltid” gjort. Vi behöver tänka nytt och vi behöver göra mer tillsammans, för jobbar vi tillsammans så blir det bättre. Samarbetet mellan kommunens verksamheter behöver utvecklas.

Vi i den kommunala organisationen behöver bli mer innovativa. Innovationerna föds i mötet mellan våra medarbetare och våra invånare/kunder/brukare. Kraften i det mötet behöver vi bli bättre på att ta till vara och utveckla. I ett sådant arbete krävs tillit och mandat, något som det redan finns mycket av i Aneby.

För att kommunen ska stå rustad för denna utmaning behöver en omfattande och strukturerad analys av den nuvarande verksamheten genomföras. Denna analys förväntas utgöra ett viktigt inspel i kommande års budgetprocesser.

- Kommundirektören får i uppdrag att genomföra detta arbete.
- Uppdraget avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Sysselsättning till egen försörjning

I de stora förändringarna på den lokala arbetsmarknaden behöver kommunen även i fortsättningen kraftsamla kring näringslivsarbete och sysselsättningsfrågor. Det innebär ett behov av att identifiera processer och se över hur samordning kan ske av kommunens verksamheter för att stärka detta arbete. Ytterligare samverkan kan också ske med andra aktörer så som bland annat Region Jönköpings län och Arbetsförmedlingen.

➤ Detta innebär ett fortsatt uppdrag till kommundirektören (som gavs redan i budgeten 2018).

➤ Uppdraget avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Planering för upphörande av extratjänster

Aneby kommun har tillsammans med fackliga företrädare förhandlat om motsvarande 50 så kallade extratjänster. Detta arbete bedrivs i nära samarbete med Arbetsförmedlingen. Syftet med extratjänsterna är att fler personer ska ha möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Tjänsterna skapar förutsättningar för invånare i Aneby kommun att nå den arbetslivserfarenhet som krävs för att etablera sig på den öppna arbetsmarknaden, samtidigt som det innebär sänkta kostnader för kommunen i form av minskat försörjningsstöd. Vidare utgör extratjänster en möjlighet för kommunen att knyta ny arbetskraft till sig, bland annat inom vård och omsorg.

En person kan erbjudas en extratjänst under högst 24 månader. När den här tidsgränsen nås påverkas både individerna och kommunens verksamheter. Kommunen måste ha en beredskap för att extratjänsterna upphör.

- Kommundirektören får i uppdrag att genomföra detta arbete.
- Uppdraget avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Ungdomars inflytande

Aneby kommun vill utveckla arbetet kring att uppmuntra ungdomars tankar kring kommunen och att stimulera ungas delaktighet i kommunens utveckling. Det är viktigt att hitta former där mötena sker på ungdomars arenor. Exempel på hur detta kan ske är genom ungdomsråd. Politikerluncher är ytterligare ett sätt där politiker möter kommunens elever.

➤ Detta innebär ett fortsatt uppdrag till kommundirektören (som gavs redan i budgeten 2018).

➤ Uppdraget avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Företagsbesök

Att möta kommunens företag är en viktig del för att öka medvetenheten kring det lokala företagandet och för att knyta kontakter. Företagsbesök sker i dagsläget av tjänstemän i kommunen. Ytterligare ett steg är att politiker genomför företagsbesök. Kommunstyrelsens ledamöter bör var och en besöka två företag under ett år för att ytterligare skapa kontakter och vara goda ambassadörer för Aneby kommun gentemot kommunens företagare.

➤ Detta innebär ett fortsatt uppdrag till kommundirektören (som gavs redan i budgeten 2018).

➤ Uppdraget avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Interkommunal ersättning

Barn- och utbildningsutskottet betalar interkommunal ersättning, IKE, för i kommunen folkbokförda barn som går i skolan i annan kommun. Det kan finnas olika anledningar till att föräldrar väljer att placera sina barn i annan kommun. Orsakerna till detta, och hur kommunen kan agera för att minska antalet barn i andra kommuners skolor, behöver utredas. För att om så behövs genomföra eller föreslå förändringar i verksamheten för att minska behovet av IKE.

➤ Detta innebär ett fortsatt uppdrag till kommundirektören (som gavs redan i budgeten 2018).

➤ Uppdraget avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Hemtjänsten

Nationellt uppmärksammas att frånga den tidsplanerade styrningen i hemtjänsten och en återgång till en mer brukarstyrd verksamhet där upplevelsen av självbestämmande ökar. Det finns åtskilliga goda exempel att omvärldsbevaka, där förutom ovanstående ett tydligt personalperspektiv beaktas. Högre kundnöjdhet, högre grad av kontinuitet, lägre sjuktal och bättre budget i balans, är resultat som redovisats.

➤ Detta innebär ett fortsatt uppdrag till kommundirektören (som gavs redan i budgeten 2018).

➤ Uppdraget avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning

Budget 2019 per nämnd

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige i Aneby är kommunens högsta beslutande organ och består av 35 ledamöter och ett antal ersättare.

Kommunfullmäktige fastställer bland annat mål och riktlinjer för verksamheterna, budget och skattesats. Fullmäktige utser kommunstyrelse, tillsynsnämnd och valnämnd samt företrädare i de kommunala bolagens och stiftelsernas styrelser. Fullmäktige har också ansvar för uppföljning och kontroll av hela den kommunala verksamheten.

Driftbudgeten för kommunfullmäktige är oförändrad mellan åren.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Driftbudget	341	341

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens verkställande och ledande politiska förvaltningsorgan och har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen har ansvaret för all kommunal verksamhet och kommunala angelägenheter, med undantag för det ansvar som tillsynsnämnden har enligt speciallagstiftning och reglemente, samt valnämndens uppgifter enligt gällande lagstiftning.

Kommunstyrelsen bereder eller yttrar sig i alla ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar också för att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Inom vissa områden kan kommunstyrelsen själv bestämma utan beslut från kommunfullmäktige.

Kommunens nämndorganisation innebär att kommunstyrelsen har hela ansvaret för den kommunala verksamheten, med undantag för vissa delar inom tillsynsnämndens specifika ansvarsområde och valnämndens uppgifter.

Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare.

Under kommunstyrelsen lyder tre utskott: allmänna utskottet, sociala utskottet samt barn- och utbildningsutskottet. Utskotten är beredande organ till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens budget fördelas på respektive utskott.

Utskott

Allmänna utskottet (AU)

AU är beredande organ till kommunstyrelsen med uppdraget att leda och följa den egna verksamheten utifrån kommunstyrelsens direktiv.

AU arbetar med de mer kommunövergripande frågorna och de ansvarsområden som finns i Kommunserviceavdelningen

AU består av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Driftbudgeten för AUs verksamheter är oförändrad mellan åren.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Kommunövergripande	14 065	13 856

Följande justeringar har gjorts i budgeten mellan åren:

- Minskning för tidigare kostnader för Idéslussen, - 84 tkr
- Omföring till kommunserviceavdelningen för ökad stöd till föreningar, -125 tkr

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Kommunserviceavdelningen	25 473	25 498

Följande justeringar har gjorts i budgeten mellan åren:

- Verksamhetsförändring, -100 tkr
- Ökat stöd till föreningar, 125 tkr

Barn- och utbildningsutskottet (BUU)

BUU följer och leder arbetet i verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, särskola, skolbarnomsorg, placeringar i gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning (Komvux), svenska för invandrare (SFI) samt kommunal kulturskola.

BUU har till uppgift att för kommunstyrelsens räkning utreda och lägga fram förslag inom barn- och utbildningsområdet, och har rätt att fatta beslut i vissa ärenden.

BUU består av fem ledamöter och fem ersättare.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Barnomsorg, grundskola och kulturskola	127 917	134 030

Följande justeringar har gjorts i budgeten mellan åren:

- Förstärkning utifrån volymförändring, 5 613 tkr
- Justering av kostnader för hyror och lokalvård, 1 500 tkr
- Verksamhetsförändring, -1 000 tkr

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Gymnasie- och vuxenutbildning	33 184	34 086

Följande justeringar har gjorts i budgeten mellan åren:

- Förstärkning utifrån volymförändring, 902 tkr

Sociala utskottet (SOU)

SOU följer och leder arbetet inom kommunens äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt omsorgen kring personer med funktionsnedsättning. I verksamheten ingår även hemsjukvård och flyktingmottagning.

SOU har till uppgift att för kommunstyrelsens räkning utreda och lägga fram förslag inom dessa omsorgsområden, och har rätt att fatta beslut i vissa ärenden

SOU består av fem ledamöter och fem ersättare.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Driftbudget	132 378	136 832

Följande justeringar har gjorts i budgeten mellan åren:

- Förstärkning utifrån volymförändring, 704 tkr
- Förstärkning inom äldreomsorg, 1 500 tkr
- Förstärkning inom individ- och familjeomsorg, 1 750 tkr
- Förstärkning inom funktionshinderomsorg, 500 tkr

Tillsynsnämnden

Tillsynsnämnden är en myndighetsnämnd som fullgör kommunens uppgifter enligt EU-förordningar samt svenska lagar och förordningar, när det gäller tillsyn och kontroll inom miljö- och hälsoskyddsområdet, plan- och byggområdet, livsmedelsområdet och räddningstjänst.

Tillsynsnämnden består av sju ledamöter och sju ersättare.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Driftbudget	9 902	10 502

Följande justeringar har gjorts i budgeten mellan åren:

- Kompensation för ökad internhyra, blåljushuset, 300 tkr
- Förstärkning av bemanning räddningstjänsten, 300 tkr

Överförmyndarnämnden

I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd som väljs av kommunfullmäktige för fyra år.

Överförmyndaren utövar tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Förmyndare, förvaltare och gode män kallas också ställföreträdare, då deras uppgift är att företräda människor som behöver hjälp med, eller inte själva kan sköta sina angelägenheter.

Sedan 2015 har Aneby och Eksjö kommuner en gemensam överförmyndarnämnd. I nämnden ingår två ledamöter med ersättare som är utsedda av kommunfullmäktige i Aneby och tre ledamöter med ersättare utsedda av kommunfullmäktige i Eksjö.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Driftbudget	677	1 355

Följande justeringar har gjorts i budgeten mellan åren:

- Förstärkning av budget, 678 tkr

Kommunrevisionen

Kommunfullmäktige har utsett fem revisorer. Deras uppgift är att granska den verksamhet som bedrivs inom kommunens olika verksamhetsområden.

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Granskningen bidrar till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Revisorerna granskar kommunstyrelsen, (med allmänna utskottet, barn- och utbildningsutskottet samt sociala utskottet), tillsynsnämnden och valnämnden. Inför fullmäktiges behandling av årsredovisningen och beslut i ansvarsfrihetsfrågan avger revisorerna en revisionsberättelse som tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet för de granskade organen.

Ur revisionskretsen utser fullmäktige lekmannarevisorer i kommunens bolag och stiftelser, såsom Aneby Miljön och Vatten (AMAQ), Stiftelsen Aneby Bostäder och Stiftelsen kulturresevatet Åsens by.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Driftbudget	457	550

Följande justeringar har gjorts i budgeten mellan åren:

- Kompensation för ökade kostnader i samband med det allmänna valet 2018, 93 tkr.

Valnämnden

Valnämnden är den lokala valmyndigheten i kommunen. Uppgifterna för valnämnden är framförallt att ansvara för genomförandet av allmänna val och folkomröstningar.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Driftbudget	0	0

Valnämnden har inte någon egen budget för sin verksamhet. Kostnader för nämndadministration och de val som hålls inryms i kommunstyrelsens kommunövergripande anslag.

Finansförvaltningen

Inom finansförvaltningen budgeteras de verksamhetskostnader som inte är utlagda i verksamheternas budgetramar som delar av pensionskostnaderna, löneavtalspotter, avskrivningar med mera. Här budgeteras även kommunernas intäkter i form av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Finansiella intäkter och kostnader budgeteras också inom finansförvaltningen.

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019
Driftbudget, tkr	-345 630	-364 356

Följande förändringar har gjorts i budgeten mellan åren:

Belopp, tkr	Budget 2018	Budget 2019	Förändring
Skatteintäkter	-298 493	-307 811	
Inkomstutjämning	-70 086	-75 385	
Kostnadsutjämning	1 921	1 663	-258
Regleringsavgift	1 221	-2 986	-4 207
Kommunal fastighetsavgift	-14 318	-14 070	248
LSS-utjämning	1 366	564	-802
Del av välfärdsmiljarder utifrån mottagande	-6 618	-4 730	1 888
S:a skatteintäkter/bidrag	-385 007	-402 755	-17 748
Finansiella intäkter	-50	-550	-500
Borgensavgift	-300	-500	-200
Finansiella kostnader	4 260	4 260	0
Finansnetto	3 910	3 210	-700
Utbetalning av pensioner	8 000	8 000	0
Momsåtersökning med mera	-1 809	-1 809	0
Löneavtal *)	13 785	13 507	-278
Avskrivningar/nedskrivningar *)	15 491	15 491	0
SUMMA	-345 630	-364 356	-18 726

*) Dessa kostnader fördelas ut till verksamheterna genom ramjusteringar av budgeten under 2019.

**ANEBY
KOMMUN**

Storgatan 48, Box 53, 578 22 ANEBY
Tel. 0380-461 00 Fax. 0380-461 95
www.aneby.se